

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR RÅKENSKAPSPERIODEN 1.1 - 31.12.2013**Allmän översikt**

Den gemensamma kunskapsbildningen mellan praktiker, utvecklare, forskare och utbildare är en central utgångspunkt för FSKC:s arbete. FSKC stöder och stimulerar nyskapande former för utveckling och är mån om att föra en dialog med personal inom olika sektorer och i olika regioner av Svenskfinland.

FSKC:s tolfte verksamhetsår präglades av uppstartande av verksamheten på den nya adressen i de nya utrymmena på Göksgränden. För bolaget innebar flytten dels en fysisk omställning och dels en omställning i verksamheten, eftersom Helsingfors stad omorganiserade svensk socialservice. Svensk socialservice har fungerat som bolagets strategiska samarbetspart och granne under flera års tid. Under hösten förberedde FSKC dessutom en andra flytt till nya utrymmen på Georgsgatan. Den flytten genomfördes i januari 2014. Dessa förändringsprocesser till trots har FSKC:s verksamhet utförts enligt plan och även nya initiativ har bolaget lyckats mobilisera. Före årsskiftet övertog FSKC också ordförandeskapet och koordineringsansvaret för kompetenscenterchefs nätverket. Genom detta nätverk och genom engagemang inom andra nätverk har FSKC också påverkat och bidragit till arbetet med reformarbetet för social- och hälsovårdens framtida organisering.

FSKC:s verksamhet strukturerades under år 2013 för andra gången enligt bolagets handlingsplan för 2012-2014. Handlingsplanen innehåller fyra fokusområden:

Fokusområde 1: Kompetensutveckling för personalen inom det sociala området

Fokusområde 2: Nyskapande arbetsformer

Fokusområde 3: Brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete

Fokusområde 4: Utvecklande utvärdering

Inom ramen för det första fokusområdet satsade FSKC under året på att fortsättningsvis utveckla bolagets information och kommunikation. Infobrevet utkom regelbundet enligt tidtabell och med ett bredare innehåll. Antalet personer som erhöll brevet steg under året. Informationens täckningsgrad var möjlig att höja och effektivisera med hjälp av de sociala medierna. Arbetet med bolagets kommunikationsplan påbörjades under året. Genom fortbildningssamarbetet med Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU/SVUX stödde FSKC processen kring "Ta upp oro" – utbildarutbildningen i Österbotten och tillsammans med Arcada ordnades fortbildningen "Utvärdering för kunskapsbaserad praktik" under hösten. FSKC ordnade i samarbete med kompetenscentren SonetBotnia och Verso arbetsseminarium och lärande forum kring delaktighet och erfarenhetsexpertis. På Åland ordnades ett lärande forum om juridiska frågor kring handikappservice. Under DelSam projekthelheten sammankallades en bred skara deltagare till ett seminarium i Helsingfors och ett i Vasa. Det traditionella Mathilda Wrede-seminariet ordnades som ett 10-årsjubileumsseminarium och praktikforskningsdagen på hösten arrangerades kring temat socialarbetares arbetssituation och arbetshälsa. Under året genomförde FSKC som ett beställningsarbete också en kartläggning om svenskspråkiga invandrares möjligheter att få arbete inom dagvård och äldreomsorg.

Inom det andra fokusområdet samlas FSKC:s projekt- och utvecklingsverksamhet. FSKC erbjuder fortsättningsvis sitt utvecklarnätverk till KASTE- och andra projekts förfogande. FSKC deltog också i olika projekts styr- och ledningsgrupper. FSKC:s egna och största enskilda satsning under året 2013 var DelSam I och II – Delaktig i samhället projektet. Projektets målsättning var att effektivisera stödet till ungdomar, som är eller är i risk att marginaliseras, så att den ungas individuella utveckling till aktiva, välmående medborgare kan stödjas på ett ändamålsenligt sätt. Den primära målgruppen var ungdomar som gått eller går ut grundskolan och äldre upp till 29 år. DelSam I pågick under våren och DelSam II tog vid med början i juni. Den första helheten handlade om ett pilotprojekt i Nyland och den andra helheten om en fortsättning i Nyland och en inledning av projektverksamheten i Österbotten. I ett speciellt fokus under den andra helheten fanns utvecklingen av samarbetet mellan socialt arbete, ungdomsverkstäder och andra aktörer samt utvecklingen av det förebyggande ungdomsarbetet. DelSam –projekten har också mobiliserat samarbete med ett flertal studeranden. Projektet har sålunda erbjudit en naturlig arena och många kontakter för kommande forskningsupplägg. Under höstterminen kunde FSKC med hjälp av extern finansiering sörja för en intensivare

verksamhet på den mångprofessionella praxisarenan. FSKC arbetade dessutom koncentrerat och speciellt för att få ytterligare och mer långsiktig finansiering för arenan. Praxisarenans verksamhet har under verksamhetsåret bestått av bl.a. kommunbesök, praxisseminarier, workshoppar, praktikundervisning och praktikforskning i kommunerna. En praktiklärarutbildning har planerats tillsammans med lärare vid Svenska social- och kommunalhögskolan och Yrkeshögskolan Arcada för våren 2014. Möjliga forum för intern kommunikation inom nätverket utreddes också. En egen hemsida på Mathilda Wrede-institutets webbplats upprättades och arbetet på att stärka samarbetsstrukturerna har fortsatt. FSKC:s engagemang för familjecenter aktiverades under året med insatser för planering och verkställighet till förmån för den nordiska familjecenter konferensen som ordades i Tromsø, Norge. FSKC fick också äran att inviga det nya familjecentret i Närpes.

Många av de KASTE-projekt som FSKC har haft en koppling till avslutades under året. De projekt som avslutades var Äldrecentrum Österbotten II, KASTE-Familjeprojektet i Österbotten II, Det nationella utvecklingsprojektet inom Handikapps-service 2010-2013 och ESTER - utjämning av de sociala skillnaderna i hälsa och välfärd i Södra Finland. Kontakten till projekten blev speciellt under detta avslutningsår något sporadisk, men FSKC:s ambition att för sin del förvalta och sprida projektens resultat kvarstår. Projektet Från utslagen till delaktig med socialarbetets metoder, S.O.S. – projektet i Mellan Finland och Välmående barn och unga 2013 -2015 fick fortsatt eller inledande finansiering. FASPER projektets och projektet "Kohtaaminen":ens avslutningsfas blev också aktuella under årets sista månader. FSKC och Mathilda Wrede-institutet deltog fortsättningsvis i projektet för planeringen av Vasanejdens utbildnings- och undersökningsklinik inom social- och hälsovårdsbranschen.

FSKC:s tredje fokusområdet (brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete) blev under år 2013 synligt under speciellt de aktiviteter som man inom DelSam -projektet kunde realisera. Genom sådana processer som BIKVA, framtidsdialoger, olika former av metodologiska workshops och planering för nya projektansökningar kunde servicebrukare direkt aktiveras i FSKC:s verksamhet. Ett centralt resultat av detta arbete är också att FSKC:s konceptutveckling inom fokusområdet kunde hållas levande och utvecklas vidare. Utvecklingsarbetet kommer bl.a. att ta konkret form i framtida forskningsrapport med temat "Brukarperspektiv som utgångspunkt- Riktlinjer för upplägg och genomförande av utvecklingsprojekt inom FSKC". FSKC:s samarbete med Tankesmedjan Magma år 2012 som gällde utförandet av utredning av läget inom mentalvården på svenska omsattes i praktiken när rapporten "De talar finska över huvudet på mig" lanserades i januari 2013. Utredningen gjordes utgående från ett klient- och brukarperspektiv. Utredningen utmynnade i en rad förslag och rekommendationer som kunde förbättra situationen inom mentalvården på svenska. Brukarmedverkan var också under året 2013 högst aktuellt som tema för Mathilda Wrede-institutets forskarsocialarbetare och deras forskning.

Det fjärde fokusområdet (utvecklande utvärdering) var under året föremål för diskussion. Vid några tillfällen diskuterades huruvida fokusområdet skulle behålla sin status som ett separat fokusområde. FSKC:s övergripande målsättning med fokusområde, dvs att jobba för att utvecklingsarbetet i Svenskfinland och inom FSKC:s verksamhetsområde genomförs strategiskt och systematiskt samt att utvecklande utvärdering finns med i alla projekt och att konceptet används som metod för att föra utvecklingsprocessen vidare, har rätt långt uppnåtts. En ny handlingsplan skall dock utarbetas under år 2014 och därför ansåg man det inte nödvändigt att ändra på FSKC:s strategiska koncept i det här skedet. Så som ovan har nämnts, utförde FSKC en rad BIKVA-utvärderingar under året och fungerade som delarrangör i Arcadas utvärderingsutbildning. Dessutom ordnade bolaget en kompetensevaluering i Jakobstadsregionen med rubriken "Vi arbetar mångprofessionellt tillsammans med barn och familjen för att nå välbefinnande". För projektet "Kohtaaminen" ordnade FSKC en utvärderingsworkshop. FSKC:s personal deltog också aktivt i utvärderingsprocessen för Mathilda Wrede-institutet.

Fokuset för Mathilda Wrede-institutets verksamhet riktades mot ett aktivt styrelsearbete och processen för färdigställandet av institutets strategi. Under hela året var samtliga forskarsocialarbetarbefattningar fyllda. Teman för forskningarna har varit: 1) "Perspektiv på adoptionsprocessen ur brukarnas synvinkel", 2) mekanismer som möjliggör och begränsar medborgarskap på olika nivåer för personer med utvecklingsstörning och 3) vuxnas psykiska ohälsa och deras sociala nätverk. Arbetet på den mångprofessionella praxisarenan låg också i starkt fokus under speciellt hösten och mångsidig verksamhet och dokumentation var möjlig att genomföra. Under året uppstod också ett behov att grunda en egen forskningsserie för institutet. Detta behov uppkom till följd av att den första i raden av doktorsavhandlingar som har sitt ursprung i Mathilda Wrede-institutet granskades i september. Harry Lunabbas avhandling blev sålunda forskningsseriens första publikation.

Den juridiska konsultationen för utlåtanden och råd om vilka normer som skall tillämpas i enskilda frågor har fortsatt som avgiftsfri service för aktieägarna.

FSKC och Mathilda Wrede-institutet har under året publicerat och färdigställt tre rapporter och en doktorsavhandling i Mathilda Wrede-institutets forskningsserie samt tre arbetspapper.

Kompetenscenterbyrån och Mathilda Wrede-institutet verkade vid Göksgården 3 a A, 00500 Helsingfors.

För en utförligare bild av bolagets verksamhet hänvisas till "Vår verksamhet 2013" som finns på bolagets webbplats www.fskc.fi

Bolagets resultat 1.1-31.12.2013

I enlighet med bolagsordningen 3 § 1 mom. är föremålet för bolagets verksamhet att främja kopplingen mellan forskning, undervisning och utvecklingsarbete inom det sociala området i Svenskfinland, att främja utvecklingen av den sociala sektorn i Svenskfinland samt att utöva konsultation inom nämnda område. Bolagets resultat mäts därför inte i ekonomiska termer.

Omsättningen uppgick till 303.907,37 euro. En periodisering av understöd har gjorts för att ge en riktig bild av bolagets ekonomi. Bokslutet visar ett överskott om 435,85 euro.

Styrelsens förslag till dividendutdelning

I enlighet med bolagsordningen 3 § mom. 2 är bolaget ett allmännyttigt bolag vars syfte inte är att bereda aktieägarna vinst. Bolaget delar inte ut dividend till aktieägarna. Verksamhetsårets överskott 435,85 euro överförs till vinst-/förlustkonto.

Investeringar och finansiering

Bolaget har inte gjort investeringar under året.

Social- och hälsovårdsministeriet betalar statsunderstödet enligt lagen (1230/2001) och förordningen (1411/2001) om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området. Statsunderstödet för verksamhetsåret 2013 var 186 550 euro. Dessutom beviljade undervisnings- och kulturministeriet ett statsstöd om 70 000 euro för DelSam II projektet. Projektet och därmed också finansieringen fortsätter under år 2014. Omsättningen baserar sig dessutom på ersättningar för uppdrag från kommuner och andra samarbetspartners samt försäljning av FSKC:s publikationer och skötseln av kompetenscenterchefs-nätverkets koordinering. SAMS beviljade 10 000 euro och Stiftelsen Tre Smeder 1 000 euro för verksamheten.

Aktier och aktiekapital

Under året har det inte skett förändringar vad beträffar aktieinnehav och vid årets slut hade FSKC 39 aktieägare som äger 408 aktier. Aktiernas nominella belopp är 80 euro och aktiekapitalet är således 32 640 euro.

Personal

FSKC hade under år 2013 totalt 9 anställda (3,91 årsverken). Vd:n, byråsekreteraren och utvecklingscheferna har varit anställda tillsvidare. Den övriga personalen har varit anställd med tidsbundna kontrakt. Dessutom har Helsingfors stad och Helsingfors universitet och Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU och Arcada ställt personal till Mathilda Wrede-institutets förfogande.

Under året avgick FSKC:s trotjänare utvecklingschef och tidigare VD Eini Pihlajamäki med pension. Pihlajamäki avtackades vid ett för henne ordnat tillfälle i december. FSKC tackade och uppmärksammade Pihlajamäki och hennes arbete med att utge en vänbok till hennes ära: Montonen Mia (red.): Möten på vägen – orientering i sociala landskap. FSKC Rapporter 2/2013.

Förvaltning

Styrelsen som består av 13 medlemmar med personliga suppleanter har sammankommit fyra gånger under året. Socialdirektör Alice Backström är ordförande och rektor Henrik Hägglund vice ordförande för styrelsen. På bolagsstämman kompletterades styrelsen med en ny medlem och två nya ersättare. Torbjörn Stoor har fungerat som verkställande direktör.

Bolagsstämman valde till ordinarie revisor CGR-samfundet Ernst & Young med Stefan Snickars som ansvarig revisor.

Verksamhetsområdenas utveckling

Året 2013 var det andra året som FSKC tillämpade bolagets handlingsplan för åren 2012-2014. Handlingsplanen och verksamhetsplanen, som grundar sig på handlingsplanen, visade sig vara ett fortsatt bra redskap för ledningen och rapporteringen av det operativa arbetet. Erfarenheterna av handlingsplanens funktionalitet kunde utnyttjas då bolaget under året inledde arbetet med att uppdatera planen till följande version och åren 2015-2017.

Bytet av adress och placeringen av FSKC och Mathilda Wrede-institutet medförde mycket extra engagemang och omställningar med tanke på såväl det praktiska som det strategiska arbetet. Men trots de störningar som en flytt för ett bolag i FSKC:s klass medförde lyckades, man genomföra arbetet enligt plan. Under året etablerades och utvecklades också de nödvändiga och viktiga kontakterna till Helsingfors stads nygrundade social- och hälsovårdsverk. Ett mer fruktbart och koordinerat samarbete med huvudstadsregionens kompetenscenter Socca och Heikki Waris-institutet blev tyvärr inte möjligt att utveckla fullt ut, eftersom kompetenscentrens och institutens fysiska vägar skildes åt vid slutet av året.

Även under året 2013 kom fokusområdet nummer två (nyskapande arbetsformer) att volymmässigt stå för den största delen av bolagets verksamhet. Speciellt välkommet och glädjande var att finansieringen för DelSam –projektet nästan fördubblades, från 40.000 till 70.000 euro, i jämförelse med året innan. Både den geografiska spridningen av projektets verksamhet och också substansutvecklingen tog stora steg framåt. Den av FSKC administrerade praxisarenan fick också ett välförtjänt lyft med hjälp av de extra satsningar som bolaget fick möjlighet att utnyttja. FSKC:s förhållande till KASTE-projekten förblev utmanande dels p.g.a. att många projekt fördelade mycket tid till projektens avslutande och dels därför att det visade sig vara utmanande att upprätthålla en kontinuerlig och levande kontakt till projekten. Den senare utmaningen förklaras långt med KASTE-projektens egna tidsfördelning och administration.

FSKC:s satsning på den egna kärnverksamheten förtydligades och intensifierades. Detta medförde att bolaget producerade flera större och också mindre finansieringsansökningar för ny och egen projekt- och utvecklingsverksamhet. Kontakter till framtida potentiella finansiärer knöts. FSKC etablerade också kontakter till nya samarbetsparter ss. ITLA (Itsenäisyiden juhlavuoden lastenrahaston säätiö). Tillsammans med t.ex. ITLA kan ett nytt utvecklingspartnerskap och därmed nya finansieringskällor för verksamheten möjliggöras. Bolaget utvecklade vidare redskapen för sin verksamhet genom att delta i den sk. "Kasvuhone"-utvecklingsprocessen tillsammans med två andra kompetenscenter. Genom processen fick bolagets personal nyttig kunskap om bl.a. produktifiering. Under hösten påbörjades lämpligt en produktifieringsprocess som resulterade i att FSKC kan förmedla föreläsningsspaket som grundar sig på utvecklings- och forskningsverksamhet som bedrivs i bolagets regi eller i nära anslutning till bolagets nätverk. I akt och mening att försöka förtydliga behovet för den egna verksamheten genomförde FSKC också en rad kommunbesök till Österbotten och Åboland.

FSKC:s aktivitet för de nationella frågorna om hur social- och hälsovården skall organiseras i framtiden intensifierades. Frågan om reformens slutliga gestaltning nådde sin kulmen i.o.m. att lagförslaget presenteras för omsorgsministern före årsskiftet. FSKC arbetade med reformen i huvudsak på två plan. För de svenska frågorna arbetade bolaget via Folktingets arbetsgrupp och för specifikt det sociala området och kompetenscenterverksamheten via kompetenscenterchefsnätverket. I oktobermånad övertog dessutom FSKC koordineringen av och ordförandeskapet för kompetenscenterchefsnätverket.

Mathilda Wrede-institutets styrelsearbete förtydligades ännu mera och bättre under den nya styrelsens mandat. Med tanke på institutets verksamhetsförutsättningar var det glädjande att forskarsocialarbetarna kunde arbeta under hela året och att två nya forskarsocialarbetare kunde väljas för följande år. Mycket viktigt var också att institutet kunde uppvisa resultat via den publicerade doktorsavhandlingen.

Bedömning av verksamhetens framtida utveckling

Den stora social- och hälsovårdsreformen kommer att ange de praktiska taktstegen för inte bara hur ansvaret för organiseringen av social- och hälsovårdsservicen ordnas utan också för hur områdets framtida utvecklings- och forskningsverksamhet formas. Ett ledande tema för reformen har varit det att man vill gå mot större ansvarsenheter eller -områden. Ett annat ledande tema har varit social- och hälsovårdens integrering på alla plan. Hur dessa två teman påverkar kompetenscenterverksamheten på lite längre sikt är inte klart eller i varje fall otydligt. Det som är klart är att kompetenscenterlagstiftningen förblir ikraft tills vidare. Sålunda är kompetenscenterverksamhetens förutsättningar hyfsat garanterade åtminstone för en överskådlig framtid. Hela reformens verkställighetsmöjligheter är dock i sig oklara. Huruvida reformen kan genomföras med det planerade innehållet i utsatt tidtabell är sålunda inget man kan räkna med p.g.a. de stora åsiktsskillnaderna på det politiska planet. FSKC kommer dock att i dessa sammanhang fortsätta att argumentera för att det i framtiden behövs kompetenscenterverksamhet för det sociala området och att det är viktigt att det finns en fungerande svensk struktur för det här arbetet.

Som en följd av social- och hälsovårdens integrationsambitioner följer också intresset och uppgiften att bidra till att definiera vad denna integration betyder för det sociala områdets substans. Det står klart att detta uppdrag är i sin linda. Eftersom arbetet med strukturerna har tagit all tid och allt utrymme, har det här arbetet fått oförtjänt lite uppmärksamhet. FSKC och kompetenscentren kommer att för sin del axla ansvaret för att man kommer igång med uppdraget också ur utvecklings- och forskningens synvinkel.

Kompetenscentrens statsandelar minskade med 14-15% inför året 2014. Nedsänkningen följer av den överlag minskande statliga finansieringen för forskning och utveckling. FSKC har temporärt svarat på nedsänkningens konsekvenser genom att inte göra nyanställningar. I ett längre perspektiv är detta arrangemang inte tillfredställande. En något större personalstyrka torde vara att föredra med tanke på verksamhetens volym, de förväntningar som ställs på bolaget och bolagets geografiska ansvarsområde. En utmaning ligger sålunda i att finna nya sätt att finansiera verksamheten och att försöka återställa nivån på statsandelarna.

När FSKC och Mathilda Wrede-institutet flyttade från den gemensamma byrån som upprätthölls med Svensk socialservice förlorade bolagets och institutets personal den dagliga praktikkontakten. För att återfå en naturlig och ny praktikkontakt bör målmedvetna satsningar och försök utföras. En god praktikkontakt är mycket viktig med tanke på att säkerställa att bolaget och institutet jobbar med relevanta frågeställningar. När nya praktikkontakter eftersträvas, ger det också en möjlighet att intensifiera och utveckla kontakterna till universitet och högskolor. Målsättningen är nämligen att FSKC:s kontor skulle vara så mobilt som möjligt.

FSKC kommer att sköta ansvaret för kompetenscenterchefsnätverkets koordinering fram till oktober 2015. Uppdraget medför nya arbetsuppgifter, men det ger också en möjlighet att påverka de för bolaget centrala frågorna och verksamhetsförutsättningarna. Via uppdraget får FSKC knyta nya och strategiskt viktiga kontakter och i bästa fall får FSKC på ett mer direkt sätt bidra till hur agendan för kompetenscentren formas.

Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området
Styrelsen

Building a better
working world

Ernst & Young Ab
Elielplatsen 5 B
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Telefon +358 207 280 190
Fax +358 207 280 199
www.ey.com/fi

Revisionsberättelse

Till Aktiebolaget Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området:s bolagsstämma

Vi har reviderat Aktiebolaget Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.–31.12.2013. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida styrelsens medlemmar eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om bolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

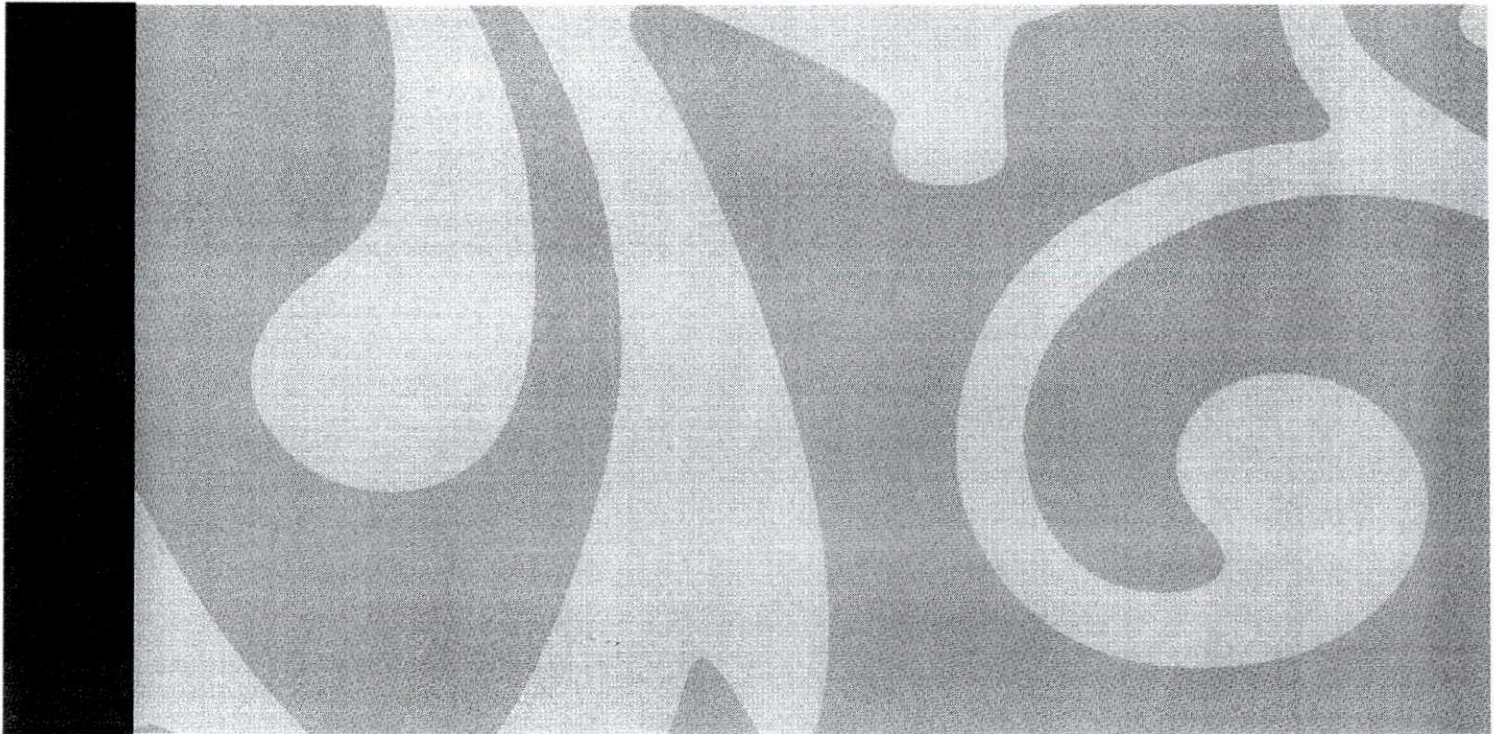
Helsingfors den 11.4.2014

Ernst & Young Oy, CGR-samfund

Stefan Snickars, CGR

Vår verksamhet 2013

AB DET FINLANDSSVENSKA KOMPETENSCENTRET

Vår verksamhet 2013

Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området

Helsingfors 2014

Innehåll

1	Allmän översikt	5
1.1	Verksamheten 2013 en översikt	5
1.2	Verksamhetsområdenas utveckling	8
1.3	Bedömning av verksamhetens framtida utveckling	9
2	Fokusområde 1: Kompetensutveckling för personalen inom det sociala området	11
2.1	Information om svenskspråkiga seminarier och fortbildningar via infobrev, webbplats och sociala medier	11
2.2	Fortbildning tillsammans med andra aktörer	11
2.3	Mötesplatser, seminarier och lärande forum	12
2.3.1	Lärande forum	12
2.3.2	Seminarier	13
2.3.2.1	Seminarier inom Delsam projekten	13
2.3.2.2	Mathilda Wrede-seminariet	14
2.3.2.3	De åttonde praxisseminariet	15
2.3.2.4	Andra seminarier	16
2.4	Utredningar om kompetens- och karriärutveckling	17
3	Fokusområde 2: Nyskapande arbetsformer	18
3.1	Initiera och utföra utvecklingsarbete	18
3.1.1	DelSam I och II – Delaktig i samhället –projekthelheten	18
3.1.1.1	DelSam I	18
3.1.1.2	DelSam II	21
3.1.2	Arbetet på den mångprofessionella praxisarenan	24
3.1.3	Verksamhet för familjecenter	25
3.1.4	Initiativ för ny och fortsatt utvecklingsverksamhet	26
3.2	Samarbete med KASTE och övriga projekt	27
3.2.1	Äldrecentrum Österbotten II	27
3.2.2	KASTE-Familjepjektet i Österbotten II	28
3.2.3	Det nationella utvecklingsprojektet inom Handikapps-service 2010-2013	29
3.2.4	ESTER - utjämning av de sociala skillnaderna i hälsa och välfärd i Södra Finland	30
3.2.5	Från utslagen till delaktig med socialarbetets metoder, S.O.S. – projektet (Syrjäytyneestä osalliseksi sosiaalityön keinoin) i Mellan Finland	32
3.2.6	Välmående barn och unga 2013 -2015 (Det nya Familjecenterprojektet i Egentliga Finland)	32
3.2.7	FASPER projektet	32

3.2.8	Projektet "Kohtaaminen"	33
4	Fokusområde 3: Brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete	34
5	Fokusområde 4: Utvecklande utvärdering	36
6	Ledning, strategiskt arbete och övrig verksamhet	37
6.1	FSKC:s strategiska arbete 2013	37
6.2	Mathilda Wrede-institutet	38
6.3	Representation i KASTE- och andra projekts styrgrupper och arbetsgrupper och övriga organ	41
6.4	Den juridiska konsultationen	42
6.5	Resurser	43
6.6	Publikationsverksamhet	44

1 Allmän översikt

1.1 Verksamheten 2013 en översikt

Den gemensamma kunskapsbildningen mellan praktiker, utvecklare, forskare och utbildare är en central utgångspunkt för FSKC:s arbete. FSKC stöder och stimulerar nyskapande former för utveckling och är mån om att föra en dialog med personal inom olika sektorer och i olika regioner av Svenskfinland.

FSKC:s tolfte verksamhetsår präglades av uppstartande av verksamheten på den nya adressen i de nya utrymmena på Göksgränden. För bolaget innebar flytten dels en fysisk omställning och dels en omställning i verksamheten, eftersom Helsingfors stad omorganiserade svensk socialservice. Svensk socialservice har fungerat som bolagets strategiska samarbetspart och granne under flera års tid. Under hösten förberedde FSKC dessutom en andra flytt till nya utrymmen på Georgsgatan. Den flytten genomfördes i januari 2014. Dessa förändringsprocesser till trots har FSKC:s verksamhet utförts enligt plan och även nya initiativ har bolaget lyckats mobilisera. Före årsskiftet övertog FSKC också ordförandeskapet och koordineringsansvaret för kompetenscenterchefs nätverket. Genom detta nätverk och genom engagemang inom andra nätverk har FSKC också påverkat och bidragit till arbetet med reformarbetet för social- och hälsovårdens framtida organisering.

FSKC:s verksamhet strukturerades under år 2013 för andra gången enligt bolagets handlingsplan för 2012-2014. Handlingsplanen innehåller fyra fokusområden:

Fokusområde 1: Kompetensutveckling för personalen inom det sociala området

Fokusområde 2: Nyskapande arbetsformer

Fokusområde 3: Brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete

Fokusområde 4: Utvecklande utvärdering

Inom ramen för det första fokusområdet satsade FSKC under året på att fortsättningsvis utveckla bolagets information och kommunikation. Infobrevet utkom regelbundet enligt tidtabell och med ett bredare innehåll. Antalet personer som erhöll brevet steg under året. Informationens täckningsgrad var möjlig att höja och effektivera med hjälp av de sociala medierna. Arbetet med bolagets kommunikationsplan påbörjades under året. Genom fortbildningssamarbetet med Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU/SVUX stödde FSKC processen kring "Ta upp oro" – utbildarutbildningen i Österbotten och tillsammans med Arcada ordnades fortbildningen "Utvärdering för kunskapsbaserad praktik" under hösten. FSKC ordnade i samarbete med kompetenscentren SONetBOTNIA och Verso arbetsseminarium och lärande forum kring delaktighet och

erfarenhetsexpertis. På Åland ordandes ett lärande forum om juridiska frågor kring handikappservice. Under DelSam projekthelheten sammankallades en bred skara deltagare till ett seminarium i Helsingfors och ett i Vasa. Det traditionella Mathilda Wrede-seminariet ordandes i år som ett 10-årsjubileumsseminarium och praktikforskningsdagen på hösten arrangerades kring temat socialarbetares arbetssituation och arbetshälsa. Under året genomförde FSKC ett beställningsarbete i form av en kartläggning om svenskspråkiga invandrares möjligheter att få arbete inom dagvård och äldreomsorg.

Inom det andra fokusområdet (nyskapande arbetsformer) samlas FSKC:s projekt- och utvecklingsverksamhet. FSKC erbjöd fortsättningsvis sitt utvecklarnätverk till KASTE- och till andra projekts förfogande. FSKC deltog också i olika projekts styr- och ledningsgrupper. FSKC:s egna och största enskilda satsning under året 2013 var DelSam I och II – Delaktig i samhället projektet. Projektets målsättning var att effektivisera stödet till ungdomar, som är eller är i risk att marginaliseras, så att den ungas individuella utveckling till aktiva, välmående medborgare kan stödas på det mest ändamålsenliga sätt. Den primära målgruppen var ungdomar som gått eller går ut grundskolan och äldre upp till 29 år. DelSam I pågick under våren och DelSam II tog vid med början i juni. Den första helheten handlade om ett pilotprojekt i Nyland och den andra helheten om en fortsättning i Nyland och en inledning av projektverksamheten i Österbotten. I ett speciellt fokus under den andra helheten fanns utvecklingen av samarbetet mellan socialt arbete, ungdomsverkstäder och andra aktörer samt utvecklingen av det förebyggande ungdomsarbetet. DelSam II-projektet pågår ännu under år 2014. DelSam –projekten har också mobiliserat samarbete med ett flertal studeranden. Projektet har sålunda erbjudit en naturlig arena och många kontakter för kommande forskningsupplägg på olika nivåer. Under höstterminen kunde FSKC med hjälp av extern finansiering sörja för en intensivare verksamhet på den mångprofessionella praxisarenan. FSKC arbetade dessutom koncentrerat och speciellt för att få ytterligare och mer långsiktig finansiering för arenan. Praxisarenans verksamhet har under verksamhetsåret bestått av bl.a. kommunbesök, praxisseminarier, workshoppar, praktikundervisning och praktikforskning i kommunerna. En praktiklärarutbildning har planerats tillsammans med lärare vid Svenska social- och kommunalhögskolan och Yrkehögskolan Arcada för våren 2014. Möjliga forum för intern kommunikation inom nätverket utreddes också. En egen hemsida på Mathilda Wrede-institutets webbplats upprättades och arbetet med att stärka samarbetsstrukturerna har fortsatt.

FSKC:s engagemang för familjecenter aktiverades under året med insatser för planering och verkställighet till förmån för den nordiska familjecenter konferensen som ordandes i Tromsø, Norge. FSKC fick också äran att inviga det nya familjecentret i Närpes. Många av de KASTE-projekt som FSKC har haft en koppling till avslutades under året. De projekt som avslutades var Äldrecentrum Österbotten

II, KASTE-Familjeprojektet i Österbotten II, Det nationella utvecklingsprojektet inom Handikappservice 2010-2013 och ESTER - utjämning av de sociala skillnaderna i hälsa och välfärd i Södra Finland. Kontakten till projekten blev speciellt under detta avslutningsår något sporadisk, men FSKC:s ambition att för sin del förvalta och sprida projektens resultat kvarstår. Projekten Från utslagen till delaktig med socialarbetets metoder, S.O.S. – projektet (Syrjäytyneestä osalliseksi sosiaalityön keinoin) i Mellan Finland och Välmående barn och unga 2013 -2015 (det nya Familjecenterprojektet i Egentliga Finland, där FSKC ansvarade för projektets planering) fick fortsatt eller inledande finansiering. FASPER projektets och projektet "Kohtaaminen":ens avslutningsfas blev också aktuella under årets sista månader. FSKC och Mathilda Wrede-institutet deltog fortsättningsvis i projektet för planeringen av Vasa regionens undervisnings och forskningsklinik inom det sociala området.

FSKC:s tredje fokusområde (brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete) blev under år 2013 speciellt synligt under de aktiviteter som man inom DelSam - projekten kunde realisera. Genom sådana processer som BIKVA, framtidsdialoger, olika former av metodologiska workshoppars och planering för nya projektansökningar kunde servicebrukare direkt aktiveras i FSKC:s verksamhet. Ett centralt resultat av detta arbete är också att FSKC:s konceptutveckling inom fokusområdet kunde hållas levande och utvecklas vidare. Utvecklingsarbetet kommer bl.a. att ta konkret form i framtida forskningsrapport med temat "Brukarperspektiv som utgångspunkt - Riktlinjer för upplägg och genomförande av utvecklingsprojekt inom FSKC". FSKC:s samarbete med Tankesmedjan Magma år 2012 som gällde utförandet av utredning av läget inom mentalvården på svenska omsattes i praktiken när rapporten "De talar finska över huvudet på mig" lanserades i januari 2013. Utredningen gjordes utgående från ett klient- och brukarperspektiv. Utredningen utmynnade i en rad förslag och rekommendationer som kunde förbättra situationen inom mentalvården på svenska. Brukarmedverkan var också under året 2013 högst aktuellt som tema för Mathilda Wrede-institutets forskarsocialarbetare och deras forskning.

Det fjärde fokusområdet (utvecklande utvärdering) var under året föremål för diskussion. Vid några tillfällen diskuterades huruvida fokusområdet skulle behålla sin status som ett separat fokusområde. FSKC:s övergripande målsättning med fokusområde, dvs. att jobba för att utvecklingsarbetet i Svenskfinland och inom FSKC:s verksamhetsområde genomförs strategiskt och systematiskt samt att utvecklande utvärdering finns med i alla projekt och att konceptet används som metod för att föra utvecklingsprocessen vidare, har rätt långt uppnåtts. En ny handlingsplan skall dock utarbetas under år 2014 och därför ansåg man det inte nödvändigt att ändra på FSKC:s strategiska koncept i det här skedet. Så som ovan har nämnts, utförde FSKC en rad BIKVA-utvärderingar under året och fungerade

som delarrangör i Arcadas utvärderingsutbildning. Dessutom ordnade bolaget en kompetensevaluering i Jakobstadsregionen med rubriken "Vi arbetar mångprofessionellt tillsammans med barn och familjen för att nå välbefinnande". För projektet "Kohtaaminen" ordnade FSKC en utvärderingsworkshop. FSKC:s personal deltog också aktivt i utvärderingsprocessen för Mathilda Wrede-institutet.

Fokuset för Mathilda Wrede-institutets verksamhet riktades mot ett aktivt styrelsearbete och processen för färdigställandet av institutets strategi. Under hela året var samtliga forskarsocialarbetarbefattningar fyllda. Teman för forskningarna har varit: 1) "Perspektiv på adoptionsprocessen ur brukarnas synvinkel", 2) mekanismer som möjliggör och begränsar medborgarskap på olika nivåer för personer med utvecklingsstörning och 3) vuxnas psykiska ohälsa och deras sociala nätverk. Arbetet på den mångprofessionella praxisarenan låg också i starkt fokus under speciellt hösten och mångsidig verksamhet och dokumentation var möjlig att genomföra. Under året uppstod också ett behov att grunda en egen forskningsserie för institutet. Detta behov uppkom till följd av att den första i raden av doktorsavhandlingar som har sitt ursprung i Mathilda Wrede-institutet granskades i september. Harry Lunabbas avhandling blev sålunda forskningsseriens första publikation.

FSKC och Mathilda Wrede-institutet har under året publicerat och färdigställt tre rapporter och en doktorsavhandling i Mathilda Wrede-institutets forskningsserie samt tre arbetspapper.

Under året avgick FSKC:s trotjänare utvecklingschef och tidigare VD Eini Pihlajamäki med pension. Pihlajamäki avtackades vid ett för henne ordnat tillfälle i december. FSKC tackade och uppmärksammade Pihlajamäki och hennes arbete med att utge en vänbok till hennes ära: Montonen Mia (red.): Möten på vägen – orientering i sociala landskap. FSKC Rapporter 2/2013. Pihlajamäkis arbetsinsats är och har varit ovärderlig för FSKC och Mathilda Wrede-institutet samt för utvecklingen av det sociala området, och det speciellt på svenska. Vi alla som har haft äran att jobba med Eini Pihlajamäki riktar henne ett varmt och stort tack och önskar henne fina pensionsdagar.

1.2 Verksamhetsområdenas utveckling

Året 2013 var det andra året som FSKC tillämpade bolagets handlingsplan för åren 2012-2014. Handlingsplanen och verksamhetsplanen, som grundar sig på handlingsplanen, visade sig vara ett fortsatt bra redskap för ledningen och rapporteringen av det operativa arbetet. Erfarenheterna av handlingsplanens funktionalitet kunde utnyttjas då bolaget under året inledde arbetet med att uppdatera planen till följande version och åren 2015-2017.

Bytet av adress och placeringen av FSKC och Mathilda Wrede-institutet medförde mycket extra engagemang och omställningar med tanke på såväl det praktiska som det strategiska arbetet. Men trots de störningar som en flytt för ett bolag i FSKC:s klass medförde lyckades man genomföra arbetet enligt plan. Under året etablerades och utvecklades också de nödvändiga och viktiga kontakterna till Helsingfors stads nygrundade social- och hälsovårdsverk. Ett mer fruktbart och koordinerat samarbete med huvudstadsregionens kompetenscenter Socca och Heikki Waris-institutet blev tyvärr inte möjligt att utveckla fullt ut, eftersom kompetenscentrens och institutens fysiska vägar skildes åt vid slutet av året.

Även under året 2013 kom fokusområdet nummer två (nyskapande arbetsformer) att volymmässigt stå för den största delen av bolagets verksamhet. Speciellt välkommet och glädjande var att finansieringen för DelSam-projektet nästan fördubblades i jämförelse med året innan. Både den geografiska spridningen av projektets verksamhet och också substansutvecklingen tog stora steg framåt. Den av FSKC administrerade praxisarenan fick också ett välförtjänt lyft med hjälp av de extra satsningar som bolaget fick möjlighet att utnyttja. FSKC:s förhållande till KASTE-projekten förblev utmanande dels p.g.a. att många projekt fördelade mycket tid till projektens avslutande och dels därför att det visade sig vara utmanande att upprätthålla en kontinuerlig och levande kontakt till projekten. Den senare utmaningen förklaras långt med KASTE-projektens egna tidsfördelning och administration.

1.3 Bedömning av verksamhetens framtida utveckling

Den stora social- och hälsovårdsreformen kommer att ange de praktiska taktstegen för inte bara hur ansvaret för organiseringen av social- och hälsovårdsservicen ordnas utan också för hur områdets framtida utvecklings- och forskningsverksamhet formas. Ett ledande tema för reformen har varit det att man vill gå mot större ansvarsenheter eller -områden. Ett annat ledande tema har varit social- och hälsovårdens integrering på alla plan. Hur dessa två teman påverkar kompetenscenterverksamheten på lite längre sikt är inte klart eller i varje fall otydligt. Det som är klart är att kompetenscenterlagstiftningen förblir ikraft tills vidare. Sålunda är kompetenscenterverksamhetens förutsättningar hyfsat garanterade åtminstone för en överskådlig framtid. Hela reformens verkställighetsmöjligheter är dock i sig oklara. Huruvida reformen kan genomföras med det planerade innehållet i utsatt tidtabell är sålunda inget man kan räkna med p.g.a. de stora åsiktsskillnaderna på det politiska planet. FSKC kommer dock att i dessa sammanhang fortsätta att argumentera för att det i framtiden behövs kompetenscenterverksamhet för det sociala området och att det är viktigt att det finns en fungerande svensk struktur för det här arbetet.

Som en följd av social- och hälsovårdens integrationsambitioner följer också intresset och uppgiften att bidra till att definiera vad denna integration betyder för det sociala områdets substans. Det står klart att detta uppdrag är i sin linda. Eftersom arbetet med strukturerna har tagit all tid och allt utrymme, har det här arbetet fått oförtjänt lite uppmärksamhet. FSKC och kompetenscentren kommer att för sin del att axla ansvaret för att man kommer igång med uppdraget också ur utvecklings- och forskningens synvinkel.

Kompetenscentrens statsandelar minskade med 14-15% inför året 2014. Nedskärningen följer av den överlag minskande statliga finansieringen för forskning och utveckling. FSKC har temporärt svarat på nedskärningens konsekvenser genom att inte göra nyanställningar när ordinarie personal har avgått med pension. I ett längre perspektiv är detta arrangemang inte tillfredställande. En något större personalstyrka torde vara att föredra med tanke på verksamhetens volym, de förväntningar som ställs på bolaget och bolagets geografiska ansvarsområde. En utmaning ligger sålunda i att finna nya sätt att finansiera verksamheten och att försöka återställa nivån på statsandelarna.

När FSKC och Mathilda Wrede-institutet flyttade från den gemensamma byrån som upprätthölls med Svensk socialservice förlorade bolagets och institutets personal den dagliga praktikkontakten. För att återfå en naturlig och ny praktikkontakt bör målmedvetna satsningar och försök utföras. En god praktikkontakt är mycket viktig med tanke på att säkerställa att bolaget och institutet jobbar med relevanta frågeställningar. När nya praktikkontakter eftersträvas, ger det också en möjlighet att intensifiera och utveckla kontakterna till universitet och högskolor. Målsättningen är nämligen att FSKC:s kontor skulle vara så mobilt som möjligt.

FSKC kommer att sköta ansvaret för kompetenscenterchefsnätverkets koordinering fram till oktober 2015. Uppdraget medför nya arbetsuppgifter, men det ger också en möjlighet att påverka de för bolaget centrala frågorna och verksamhetsförutsättningarna. Via uppdraget får FSKC knyta nya och strategiskt viktiga kontakter och i bästa fall får FSKC på ett mer direkt sätt bidra till hur agendan för kompetenscentren formas.

2

Fokusområde 1: Kompetensutveckling för personalen inom det sociala området

FSKC har som mål inom detta fokusområde att jobba aktivt för kompetensutveckling och välbefinnande för personalen inom det sociala området samt för hållbara arbetsmiljöer i Svenskfinland.

2.1 Information om svenskspråkiga seminarier och fortbildningar via infobrev, webbplats och sociala medier

FSKC har systematiskt informerat om svenskspråkiga seminarier och fortbildningar samt annat aktuellt inom det sociala området genom infobrevet, via FSKC:s Facebook och Twitter sida och genom kontinuerlig uppdatering av FSKC:s webbplats. Infobrevet utkom 11 gånger under 2013 och ca 550 personer beställde på brevet. Infobrevets innehåll utvecklas och en större bredd i innehållet kunde förverkligas. FSKC upprätthåller dessutom via Facebook diskussions- och utvecklingsforumet FSKC-alumni.

Bolagets kommunikationsplan var under året föremål för fortsatt arbete. FSKC:s personal och styrelse behandlade planen vid ett antal tillfällen. Planen är beräknad att tas i bruk under år 2014.

2.2 Fortbildning tillsammans med andra aktörer

Genom kontinuerlig och systematisk fortbildning för personalen inom det sociala området är det möjligt att uppdatera kunnandet och utveckla arbetet. Kompetent personal ger också goda förutsättningar för en högklassig service. De fortbildningar som FSKC är med om att organisera genomförs i huvudsak inte som enskilda kurser utan man strävar efter en process med en långsiktig kompetensutveckling. Fortbildningarna sker i samråd med kommunerna och samkommunerna och arrangeras i samarbete med Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU/SVUX och övriga utbildningsenheter. FSKC:s samarbetsavtal med Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU/SVUX var ikraft t.o.m. 1.5.2013.

FSKC:s målsättning har varit att medverka till att tre fortbildningsprocesser under handlingsplaneperioden 2012-2014 genomförs. Under året stödde FSKC planeringen och genomförandet, tillsammans med Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU/SVUX, "Ta upp oro" – utbildarutbildning i Österbotten. Fortbildningens

huvudsakliga syfte var att utbilda lokala resurspersoner i det förebyggande arbetet i vad gäller utslagning. Målet var att deltagarna skulle utvecklas från att tala om problem till att tala om en subjektiv känsla samt att deltagarna skulle behärska det förberedande arbetet för att ta upp oron. Inom ramen för samarbetet med SVUX stödde FSKC spridningen av information om fortbildningen "Specialkompetens i rus- och mentalvård inom grundtrygghetstjänsterna" som en läroavtalstypens fortbildning för högskoleutbildade. Fortbildningen arrangeras 2014.

Tillsammans med Arcada planerade och genomförde FSKC fortbildningen och Mathilda Wrede-kursen "Utvärdering för kunskapsbaserad praktik". Kursen syfte var att ge deltagarna kunskaper om utvärdering med betoning på det sociala verksamhetsfältet. På kursen behandlades teoretiska utgångspunkter för olika former av utvärdering, olika metoder och modeller och praktisk tillämpning. Kursen gav redskap för hur man bygger upp ett utvärderingsprojekt eller hur man kan utvärdera sitt eget arbete.

2.3 Mötesplatser, seminarier och lärande forum

FSKC ordnar för och tillsammans med personalen inom det sociala området och utvecklingsprojektens personal mötesplatser och seminarier samt lärande forum regionalt och med substanssteman som berör fokusområdena. Med hjälp av denna verksamhet är det också möjligt att öka på växelverkan och utveckla dialogen med de professionella på fältet och FSKC och FSKC:s nätverk. Den gemensamma kunskapsbildningen mellan praktiker, utvecklare, forskare och utbildare är en central utgångspunkt för FSKC:s verksamhet generellt och speciellt för fokusområdet kompetensutveckling.

2.3.1 *Lärande forum*

FSKC ordnade i samarbete med kompetenscentret SONetBOTNIA ett arbetsseminarium kring delaktighet i Vasa. Seminariet riktade sig till KASTE-projektpersonalen som arbetar i regionen. Ett lärande forum i Borgå ordnades också i samarbete med Verso och Greppa Livet projektet under rubriken "Erfarenhetsexperter som de professionellas kumpaner - en möjlighet eller utmaning?" med 28 deltagare av vilka ca 10 var deltagare i erfarenhetsexpertutbildningen som Greppa Livet ordnade. Målgruppen för arbetsseminariet var professionella och studerande inom det sociala området och erfarenhetsexperterna. Seminariet var tvåspråkigt

På Åland och i Mariehamn ordnade FSKC i december ett lärande forum i samarbete med docent Eva Gottberg om handikappservice och juridik förknippad med detta

substansområde. Forumet var ytterst välbesökt med representanter från nästan alla kommunerna på Åland.

2.3.2 Seminarier

2.3.2.1 Seminarier inom Delsam projekten

DelSam I och II projekten stod värd för två seminarier, ett i Helsingfors och ett i Vasa. Den 30 januari 2013 ordnades sålunda i Helsingfors seminariet där man diskuterade hur ungdomar som har svårigheter att hitta sin väg in i arbetslivet kan få stöd, vad det finns för stöd, hur det ges och hurdant det borde vara. Seminariet var samtidigt de sjunde praxisseminariet. Temat behandlades från olika synvinklar: lagen, forskningen och praktiken. Inbjudna föreläsare var utvecklingschef Raimo Hokkanen från Nylands arbets- och näringsbyrå och ungdomsforskare Matilda Wrede-Jäntti från Helsingfors universitet. Arbetslösa ungdomar vid två ungdomsverkstäder, en i Helsingfors och en i Raseborg, framförde tillsammans med sina handledare varsin presentation med fotografier från verksamheten och synpunkter på det stöd de får och projektarbetare Eivor Söderström och forskarsocialarbetare Eivor Österlund-Holmqvist redogjorde för de svar de fått när de intervjuat unga i dessa ungdomsverkstäder. Dagen avslutades med en diskussion med publiken, som till stor del bestod av praktiker som arbetar med unga i olika organisationer.

Den viktiga frågan under seminariet var hur stödet till unga arbetslösa kan bli bättre och effektivare, både på individ- och på samhällsnivå. Den nya ungdomsgarantin är en början men kan knappast i sig hjälpa alla. Hokkanen efterlyste en ny attityd hos alla berörda parter för att åstadkomma en mer fruktbar dialog. Han ansåg att det behövs nya arbetsformer, en omfördelning av resurser och uppbyggande av nätverk som i högre grad inkluderar också arbetsgivarna. Wrede-Jäntti diskuterade bemötandet av unga arbetslösa utgående från sin forskning om ungas agentskap. Hon påpekade att många unga arbetslösa "tappas bort" på grund av att de inte längre finns i arbetslöshetsregistret. En värdefråga är vad som är rimligt att kräva och erbjuda i dessa tider, men i bemötandet av en ung arbetslös person är det viktigt att se individen och att vara realist. Båda föreläsarna betonade att relationen mellan den unga och personalen är viktig och att det gäller att hitta rätt person som kan ge rätt stöd vid rätt tidpunkt.

Ungdomarna kom med förslag till förbättringar av det stöd som ges unga som söker sin väg in i arbetslivet. Ett förslag var att elever i grundskolan tidigare än nu borde få individuellt stöd med att börja fundera på sin framtid. Ett annat att det borde bli lättare att vid behov kunna byta utbildningslinje. Ungdomarna behöver också mer kunskap om arbetslivet innan de kan bestämma sig för ett yrke. Behovet av en

förtroendefull relation till en professionell med helhetssyn och möjlighet att följa upp processen kom tydligt fram. De professionellas kontakter till arbetsgivarna borde bli bättre, så att de unga lättare skulle få praktikplatser och komma in i arbetslivet. För dem som inte genast hittar rätt behövs mer dag- och gruppverksamhet med låg tröskel för att undvika passivering. Överhuvudtaget behövs mer flexibilitet med individuella lösningar för en mjukare start, även i form av t.ex. deltidsarbete. I projektet har det också kommit fram att uppbrottet från ungdomsverkstaden kan väcka oro hos ungdomarna; i det skedet behövs det uppföljande stöd både från privata och professionella nätverk. I den allmänna diskussionen påpekades även hur viktigt det är att i arbetet med arbetslösa ungdomar försöka hitta den ungas starka sidor. Handlingsplanerna ska göras upp i samarbete med den unga och ge utrymme och tid för flexibilitet och skräddarsydda lösningar.

I Vasa ordnade DelSam seminariet den 18 november 2013. DelSam seminariet ordnades i samarbete med ungdomsforskarna vid Åbo Akademi. Seminariet i Vasa lockade deltagare från olika yrkesområden, t.ex. kommunalt anställda inom sociala sektorn och fritidssektorn, ungdomsverkstäder, TE-byrån, tredje sektorn och många studeranden. Eivor Österlund-Holmqvist inspirerade deltagarna med sina berättelser om dialogiskt arbete med unga. Metoden framtidsdialoger var i fokus och lyftes upp som ett fungerande sätt att arbeta över sektorsgränserna. Framförallt som en metod att arbeta strukturerat med både de unga, deras egna nätverk samt med det professionella nätverket kring den unga. Syftet är att skapa en god framtid och i synnerhet göra upp en framtidsplan som både klienten och de professionella kan arbeta kring och med. Johanna Mickos från Resurscentret Föregångarna gjorde en utförlig presentation över deras verksamhet med unga som behöver vägledning och stöd för att hitta sin väg till arbete eller studier. I presentationen framgick hur en del unga behöver utvidgad handledning och stöd för att komma vidare och en del har behov av att göra återbesök till ungdomsverkstaden för att igen hitta ny fart i livet. Harry Lunabba återberättade sina upplevelser och bemötanden under sin etnografiska forskningsperiod på två högstadier i Helsingfors. Harry berättade även om de forskningsresultat som uppkom under och efter denna period som ledde till hans doktorsavhandling "När vuxna möter pojkar i skolan – insyn, inflytande och sociala relationer". Föreläsningen gav en unik insikt i pojkars problematik och skolvardag i högstadiet. Den gav även en insyn i hur vuxna genom goda relationer till unga kan nå unga och få betydelse för dem.

2.3.2.2 *Mathilda Wrede-seminariet*

Mathilda Wrede-institutets 10-års jubileum firades med ett intressant festseminarium på Mathilda-dagen den 14 mars 2013. Seminariet hölls i Helsingfors universitets lilla festsal. Seminariet riktade sig till professionella och institutioner intresserade av att förena praktik, forskning och undervisning inom det sociala

området samt till institutets samarbetspartner, beslutsfattare, tjänstemän, praktiker, studerande, lärare, forskare och andra intresserade. Välkomstorden framfördes av statsvetenskapliga fakultetens dekan Liisa Laakso, avdelningschef för personal och utvecklingstjänster, Helsingfors stad Tiina Mäki och VD Torbjörn Stoor. För substansprogrammet ansvarade professor, Malmö Högskola, Tapio Salonen (Kommunen som kunskapsproducent), f.d. socialcentralchef vid Helsingfors stad Ulla-Stina Henricson (Hur kom det sig? – En historisk överblick över Mathilda Wrede-institutets tillblivelse), postdoktor, Socialhögskolan, Lunds universitet, Anna Angelin (Den dubbla vanmaktens logik – om unga och utsatthet i välfärdssamhället). Evaluativa synpunkter på Mathilda Wrede-institutets uppgift i samhället framfördes av fullmäktigeledamot, Helsingfors Gunvor Brettschneider, chef för social- och familjeservice, Borgå stad, Maria Andersson, chef för social service, Raseborg, Eivor Österlund-Holmqvist och utvecklingschef, Högskolan Arcada Jan-Erik Krusberg. Seminariet avslutades med en presentation om Helsinki Statement – Praktikforskningens utmaningar och visioner av professor i praktikforskning, Helsingfors universitet Ilse Julkunen.

2.3.2.3 *De åttonde praxisseminariet*

Det åttonde praxisseminariet, som hölls i Helsingfors 10.10.2013, hade temat Socialarbetares arbetssituation och arbetshälsa. Temat diskuterades utifrån en nordisk jämförande studie som presenterades av professor Helena Blomberg-Kroll. Helena Blomberg-Krolls presentation byggde på en jämförande studie i Finland, Sverige, Norge och Danmark. Frågeställningarna gällde dels hur vanligt det är med arbetshälsoproblem bland nordiska socialarbetare och om det finns skillnader mellan länderna och dels vilka faktorer som påverkar socialarbetarnas arbetshälsa. Den delstudie som refererades hade fokus på arbetsbelastning och rollkonflikter och på hur socialarbetarna förhåller sig till sina klienter.

Trots att det sociala arbetets målsättningar och organisering är rätt likadan i de nordiska länderna så visar undersökningen att socialarbetarna i Finland upplever en större arbetsbelastning och mår sämre i sitt arbete än i de övriga nordiska länderna. Resultatet är bekymmersamt och forskarna frågar sig vad detta kan bero på. Kan en orsak vara den sämre ekonomisk-sociala situationen i Finland som ger en större klientmängd, fördjupade sociala problem och allt dystrare framtidsutsikter? Eller den kroniska bristen på socialarbetare i kommunerna? Eller arbetsplatsklimatet och/eller kulturella faktorer?

Finländska socialarbetares inställning till sina klienter visade sig i undersökningen också vara mer negativ än i de övriga nordiska länderna. Socialarbetare i de nordiska länderna anser att den största orsaken till fattigdom ligger i ett orättvist samhälle, att de fattiga är offer för starkare befolkningsgruppers förtryck och att

staten och politiska beslutsfattare inte vill eller kan hjälpa dem. Men socialarbetarna i Finland anser dessutom oftare än sina nordiska kolleger att klienterna också "har sig själva att skylla" för sin fattigdom. Resultaten från studien visar att det finns ett *visst* samband mellan arbetsstress och negativa klientattityder, vilket kan tyda på att finländska socialarbetare använder emotionell distans till klienterna som copingstrategi i sitt arbete.

Som helhet sett varierar arbetshälsan mellan enskilda socialarbetare och mellan olika sektorer inom det sociala området. Högre ålder och längre arbetserfarenhet ger ökat välbefinnande på jobbet. Kvinnliga socialarbetare är något mer belastade än manliga. Inre faktorer som stöder arbetshälsan är att kunna hantera ambivalenser, att ha en realistisk syn på arbetet, att känna och erkänna de egna gränserna, förmåga att särskilja mellan arbete och privatliv, humor, intuition och självförtroende och en genuin tro på att arbetet är betydelsefullt. Arbetsohälsa har oftast samband med yttre faktorer. Enskilda socialarbetare kan inte förväntas ta "ansvar för sin arbetssituation". I Finland tas inte hänsyn till behörighet när det gäller arbetsuppgifter: behöriga och obehöriga socialarbetare utför samma uppgifter medan i de övriga nordiska länderna de behöriga utför de mer krävande uppgifter. De ständiga strukturförändringarna i Finland upplevs som påfrestande. Introduktionen i arbetet är ytterst viktigt, speciellt för unga arbetstagare. Seminariepubliken diskuterade bl.a. utbildningens betydelse för synen på klientens ansvar för sin situation.

Fil.mag. Mariella Lindén talade om yrkesinriktad kunskapsreflektion, som undervisas som ämnet "praktisk kunskap" eller "professionskunskap" vid några nordiska universitet, dock inte i Finland. Men liknande tankegångar finns också här t.ex. som handledning i arbetet.

På eftermiddagen riktades fokus mot praktikforskningsstudierna för magisterstuderande i socialt arbete: studeranden Olof Cantell presenterade sin egen praktikforskningsprocess och representanter för Helsingfors, Borgå och Raseborgs städer samt SAMS presenterade sig för de nya praktikforskningsstuderandena med förslag till forskningsämnen. Närmare 40 personer deltog i seminariet som hölls i lilla festsalen i universitetets huvudbyggnad.

2.3.2.4 *Andra seminarier*

Som en fortsättning på det under år 2012 avslutade av Nordens välfärdscenter ägda nordiska projektet "Tidiga insatser för sårbara familjer" deltog FSKC i planeringen och genomförande av ett spridningsseminarium. Tillställningen ordnades i Helsingfors den 11 mars.

2.4 Utredningar om kompetens- och karriärutveckling

FSKC utförde för projektet Delaktig i Finlands räkning en enkät och kartläggning om vilka arbetsmöjligheter för invandrare det finns inom huvudstadsregionens kommuner och de privata serviceproducenterna. Uppdraget omfattade personal inom äldreomsorg och dagvård på svenska.

3

Fokusområde 2: Nyskapande arbetsformer

FSKC har som mål inom detta fokusområde att utveckla det sociala området med nyskapande arbetsformer som främjar mång- och intraprofessionell samverkan och samverkan över sektorsgränserna brukarna inom välfärdssektorn till gagn.

FSKC har som sin uppgift att sprida och implementera ny kunskap och goda modeller. Fokus riktas på implementering av kunskap som skapats inom FSKC och t.ex. sådan projektverksamhet som utförs i samarbete med FSKC samt spridning av goda modeller. En central del av verksamheten är därför upprätthållandet och förstärkning av den kunskapsutveckling som sker inom olika projekt och utvecklingsprogram. Utveckling bygger på god kännedom om den rådande situationen. Utvärdering av rådande praktiker är därför av central betydelse för utvecklingsarbetet. FSKC samarbetar med ett antal olika utvecklingsprojekt som verkar i Svenskfinland.

3.1 Initiera och utföra utvecklingsarbete

3.1.1 *DelSam I och II – Delaktig i samhället –projekthelheten*

FSKC:s egna stora satsning på utvecklingsprojekt byggdes under året 2013 upp kring DelSam – projekten. Verksamheten finansierades av undervisnings- och kulturministeriet och barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet. DelSam I påbörjades under hösten 2012 och DelSam II kom igång i juni 2013 och pågår ännu under 2014.

3.1.1.1 *DelSam I*

Projektet utfördes under tiden 1.6.2012- 28.2.2013 med förlängning t.o.m. 30.4.2013. Projektets arbete inleddes i början av september 2012, då projektkoordinatorn och en projektarbetare anställdes. Projektet pågick alltså i 8 månader i form av ett pilotprojekt. FSKC som projektägare initierade och administrerade projektet, anställde projektpersonalen, ställde arbetsutrymmen till förfogande och tillsatte en styrgrupp bestående av representanter för alla projektpartnererna.

Projektet har syftat till att utveckla metoder för att stöda arbetslösa ungdomar och utveckla arbetet med sådana ungdomar. De strategiska mål i barn- och

ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet 2012-2015 som projektet särskilt fokuserat på är:

- 1.1. Hörande av ungdomar, möjligheter för dem att delta och påverka
- 2.1. Ungdomstjänster i form av närservice
- 3.1 Ungdomsverkstadsverksamhet och uppsökande ungdomsarbete i verkställandet av samhällsgarantin
- 3.3 Olika vägar till utbildning och sysselsättning
- 9.1 Samordning av de ungas ärenden
- 9.2 Personalens kompetens i arbetet med ungdomar

Dessutom har projektet i någon mån deltagit i verkställandet av följande målsättningar:

- 4.3 Regional likställdhet
- 7.2Handledning av unga som avslutar den grundläggande utbildningen

Projektpartnerna var Helsingfors stad/Socialverket (fr.o.m. 1.1.2013 Social- och hälsovårdsverket), Ungdomsverkstaden Sveps med upptagningsområde i huvudstadsregionen och Raseborgs stad/Social service och Sysselsättningsavdelningen. I projektarbetet och datainsamlingen deltog dessutom en forskarsocialarbetare vid Mathilda Wrede-institutet/licentiatstuderande som samtidigt arbetade som enhetschef vid socialbyrån i Raseborg. Som föreläsare vid projektets seminarium 30.1.2013 deltog bl.a. en sakkunnigpsykolog vid Nylands arbets- och näringsbyrå och en universitetslektor/ungdomsforskare vid Helsingfors universitet/Socialt arbete. FSKC:s starka samarbetsnätverk användes för att sprida information om projektet och seminariet runtom i Svenskfinland.

Målgruppen för projektet har varit utkomststödstagande ungdomar som omfattas av ungdomsgarantin, primärt unga vuxna i åldersgruppen 18-29 år som har svårigheter att hantera sin vardag och hitta sin väg till utbildning och arbetsliv. Målgruppen har också varit personal som arbetar med sådana ungdomar. Projektets centrala målsättning har varit att utveckla delaktighetsgenererande metoder för att effektivera stödet till ungdomarna, att utveckla det förebyggande ungdomsarbetet och att engagera personal som arbetar med denna målgrupp att utveckla nya samarbetsformer mellan socialt arbete, ungdomsverkstäder och andra aktörer som stöder ungdomar på deras väg in i vuxenlivet.

Projektet genomfördes som ett pilotprojekt i Helsingfors och Raseborg. Vid ungdomsverkstaden Sveps i Helsingfors genomfördes 27.11.2012 en framtidsdialog

(med ungdomar och personal). Vid Raseborgs stads ungdomsverkstad genomfördes en BIKVA-process (omfattande fyra intervjuer 13.11, 29.11, 13.12.2012 och 18.1.2013 med ungdomar och personal samt en rapportering till kommunalpolitiker 4.4.2013). Med båda ungdomsverkstäderna hölls dessutom en slutdiskussion 12.3 resp. 26.4.2013. Ett heldagsseminarium med rubriken Att hitta sin väg in i arbetslivet – hur stort stöd behövs? ordnades i Helsingfors 30.1.2013. Seminariet behandlade bl.a. frågor om den nya ungdomsgarantin, hur ungdomar kan stödas in i arbetslivet och hur samarbetet mellan olika aktörer, ungdomar och personal inom olika sektorer kan bli effektivare. Vid seminariet hade också de ungdomar som deltog i projektet egna presentationer. Preliminära projektresultat presenterades. Seminariets stora och diskuterande publik bestod i stor utsträckning av praktiker.

Projektets syfte var att utveckla handgripliga redskap och metoder för att stärka ungdomars delaktighet i vardagen och i samhället och för att främja olika aktörers samverkan. Projektets viktigaste resultat kan sammanfattas i tre punkter: 1) konkret kunskap om ungdomars och de anställdas synpunkter på verksamheten erhöles, 2) ungdomarnas delaktighet och medaktörskap vid utvecklandet av ungdomsverkstädernas verksamhet ökade och 3) personalen fick ökat kunnande om redskap för dialogiskt och delaktighetsgenererande utvecklingsarbete. I utvärderingen konstaterades att både ungdomar och anställda påverkades i positiv riktning, de unga personligen och personalen professionellt, så att det innovativa utvecklingsarbetet vid ungdomsverkstäderna kan fortgå.

Statsunderstödet till projektet (40 000 €) har främst använts för avlöning av en projektkoordinator (20-50 %) och en projektarbetare (20-100 %), för arvode till en ledare av framtidsdialogen, för resekostnader, för projektkoordinatorns deltagande i konferensen Ung2013 i Jyväskylä och för hyra för arbetsutrymmen på FSKC samt för ordandet av seminariet 30.1.2013 mm. Dessutom har FSKC:s personal jobbat för projektet genom att leda projektet (operativ ledning och t.ex. styrgruppsarbete), deltagande på samt planering av tillställningarna, marknadsföringen och administrationen av projektet. Licentiatstuderanden har också ersatts för sin insats i projektarbete under år 2013. Licentiatstuderanden har erhållit handledning från universitetet för sin praktikforskning (en kostnad som inte bokförts till projektet, men som kommit projektet till nytta). Projektaktörernas insatser i de deltagande kommunerna och organisationerna har tillfört projektet extra resurser. FSKC:s samarbetsnätverk med kontakter runtom i Svenskfinland har utnyttjats för information om projektets aktiviteter och spridning av projektresultaten. De totala bokförda utgiftsposterna för projektet omspänner 48 242,43 euro, vilket betyder att FSKC ur sina egna medel stått för den överskjutande andelen av understödet på 40 000 euro.

Projektet har generat ny kunskap om stödet till ungdomar och ungdomsverkstädernas betydelse; utvecklingsarbete har kommit igång i de berörda kommunerna och ungdomsverkstäderna och den nya kunskapen sprids via FSKC:s och projektpartnerernas nätverk. Projektarbetet beskrivs noggrannare i en längre slutrapport som ställs till intresseradets förfogande. Det utvecklingsarbete som gjorts inom projektet DelSam I tillsammans med aktörerna i projektområdena Helsingfors och Raseborg har startat upp utvecklingsprocesser som gett erfarenheter och kunskap om hur unga kan involveras i delaktighetsgenererande utvecklingsarbete och samtidigt själva få stöd på sin väg in i utbildning och arbetsliv. De viktigaste resultaten av projektet kan sammanfattas i följande punkter:

- 1) Både framtidsdialogen och BIKVA-modellen kan fungera utmärkt som delaktighetsgenererande metoder med ungdomar och personal vid ungdomsverkstäder. Även det öppna seminariet hade en viktig delaktighetsstärkande roll i processen.
- 2) Ungdomarna har viktiga synpunkter och uttrycker dem gärna, om de involveras i utvecklingsarbetet.
- 3) Olika aktörer inom samma fält, i detta fall ungdomsverkstäderna, drar stor nytta av att samarbeta och lära av varandra.
- 4) Utvecklingsarbete av denna typ ska göras långsiktigt med tillräcklig tid för lyssnande, dialog och reflektion.
- 5) Svenskspråkiga ungdomar behöver mångprofessionella, långvariga stödprocesser på sitt eget språk.

3.1.1.2 *DelSam II*

Med den andra delen av DelSam-projektet strävar man att främja ungas delaktighet i sådana aktiviteter som samhället erbjuder svenskspråkiga unga för att hitta sin plats i studie- eller arbetslivet. Projektets syfte är att utveckla samarbetet mellan socialt arbete, ungdomsverkstäder och andra aktörer samt utveckla det förebyggande ungdomsarbetet. Meningen är att effektivare stödet till ungdomar. Målgruppen är ungdomar som gått eller går ut grundskolan och äldre upp till 29 år. Projektet riktar sig till ungdomar som är eller är i risk att marginaliseras.

Projektets praktiska genomförande organiserades genom samarbete mellan projektpersonalen i och med de aktörer som arbetar med unga i kommunerna. I huvudstadsregionen inleddes samarbete med kommunerna Helsingfors, Esbo och Raseborg samt SVEPS, i Österbotten med Korsholm och Föregångarna samt med Kristinestad och Jobcenter.

Till projektet kopplades systematisk kunskapsproduktion på vetenskaplig bas. Forskningen utfördes med ett praktikforskningsgrepp som lyfter fram frågor som anknyts till praktiken och återförs till praktiken. Detta skedde t.ex. genom examensarbeten. Inom projektet genomfördes samarbete med studerande av högre högskoleexamen vid Arcada, socionom (Hyh) och magisterstuderande vid Helsingfors universitet. Målsättningen var en gemensam kunskapsproduktion tillsammans med olika aktörer, inklusive de unga själva och forskning både i de kunskapsutvecklande processerna och i de metoder som projektet utvecklar. De forskningsprocesser som är under arbete går under rubrikerna: "Samarbete i arbete med ungdomar – gemensam reflektion kring erfarenheterna inom DelSam" (Ida Lindvall), "Ungdomars attityder till arbete – en kvalitativ undersökning om arbetets mening" (Hanna Nyman), "Brukarperspektiv som utgångspunkt. Riktlinjer för upplägg och genomförande av utvecklingsprojekt inom FSKC" (Johanna Baarman), "De ungas röst på ungdomsverkstaden KOI. En kvalitativ brukarstyrd processutvärdering" (Annika Puustinen), "Unga klienters delaktighet i arbetet vid socialbyråernas utkomststöd" (Katarina Sjölund).

Inom projektområdet Nyland ordnades under 2013 en rad metodologiska workshopar. Den första workshopen ordnades 26.9.2013 och handlade om temat: "Professionella och unga kan utveckla arbetet tillsammans." Den andra workshopen gick av stapeln 28.10.2013 och skedde i samarbete med den mångprofessionella praxisarenan. Temat var "Mångprofessionellt samarbete". Den tredje workshopen ordnades 2.12.2013 i Raseborg vid Sysselsättningsenheten. Elina Söderlund, Vamos työ Espoo och Tapio Koivu, Mun Startti Pasila inledde med en presentation av Diakonianstaltens servicehelhet Vamos. Sedan diskuterades de arbetssätten som har upplevts som fungerande i arbetet på ungdomsverkstäderna. Ännu en fjärde workshop ordnades 17.12.2013 på Svenska produktionsskolan i Helsingfors. Forskare Tapio Kuure (projektet Sosiaalisen vahvistamisen kehittämissuunnitelma) från Nationella verkstadsföreningen rf., fungerade som inledare.

Inom projektområdet Österbotten har verksamheten bl.a. koncentrerats kring uppgörandet av en beskrivning över processer inom sysselsättning i socialt arbete med ungdomar och unga vuxna inom Korsholms kommun. I processbeskrivningen konstateras att den grupp unga som vållar mest bekymmer är unga som behöver mer stöd och handledning än vad Arbets- och näringsbyråerna har att erbjuda för närvarande. Många unga med anpassnings- och inlärningssvårigheter skulle klara av att bo självständigt, sköta sig ekonomi, hälsa och arbete med detta extra stöd. Det extra stödet kunde i praktiken vara, t.ex. hembesök några gånger i månaden för att sköta ekonomi, kontakt till myndigheter (FPA, AN-byrån) och ledsaga klienter vid behov eller erbjuda rådgivning. På socialbyrån har man goda möjligheter att följa upp klienter vid behov men informationsöverföring och mottagandet vid andra instanser uppfyller ibland inte klientens och socialarbetarens förväntningar.

Samarbete med nätverket upplevs trots allt som välfungerande. En riskfaktor för många unga är dock att de periodvis lämnas utan sysselsättning. Risken för passivitet och tröskeln för att komma ut igen i arbetsliv eller studier är stor när unga faller emellan arbete och studier. Verkstäderna fyller här en viktig funktion när det gäller att upprätthålla rutiner, struktur och livskompetens. Samtidigt är det viktigt att ge unga vuxna ansvar och stöda deras ansvarstagande. I Österbotten har också en Bikva-process utförts i anslutning till JobCenter i Kristinestad. Syftet var att genom Bikva-metoden samla in material om ungdomarnas åsikter om verksamheten på JobCenter för att kunna utveckla servicen. Det som utvärderingen bl.a. visade var att de attribut som behövs i arbete med ungdomar är; engagemang för sitt arbete och ungdomar, ett genuint intresse att hjälpa ungdomarna hitta sin väg i livet, vara beredd att använda sig av alternativa lösningar samt att utföra en hel del nytänkande. Dessutom har en framtidsdialog genomförts på Föregångarna i Vasa. Framtidsdialogen fungerade som ett arbetsverktyg för handledarna på ungdomsverkstaden för att konkretisera de ungas framtidsmål. För de unga fungerade framtidsdialogen som en metod att gestalta den egna framtidsvisionen och ge uttryck för synen på den egna livssituationen.

DelSam seminariet "Hur kan vi bemöta unga?" ordnades den 18.11.2013 på Academill i Vasa i samarbete med ungdomsforskarna vid Åbo Akademi. Föreläsarna för dagen var Eivor Österlund-Holmqvist, Johanna Mickos och Harry Lunabba (se kap 2.3.2.1).

Utvecklingsarbete som görs inom FSKC och Mathilda Wrede-institutet och mera specifikt inom projektet DelSam fick även internationell spridning i Hong Kong 11-12.12.2013 då professor Ilse Julkunen tillsammans med Raija Koskinen deltog i en konferens och workshop organiserad av Hong Kong Council of Social Service and the University of Hong Kong. Temat för konferensen var Advancing Evidence-based Approach to Social Service Practice and Development och för workshopen: Workshop on Practice and Research for Social Service Excellence 2013 "Combining Practice and Research – A mission Impossible?" Projektet DelSam och mera generellt arbete med unga användes som ett exempel i workshopen.

En av de metoder som har utvecklats och testats inom projektet är "smilietagning". Det är en metod för att på ett enkelt sätt samla in en grupps åsikter och tankar. "Smilietagning" har används på ungdomsverkstäder och i en ungdomsfullmäktige-grupp. Metoden har inslag av affärsutvecklingsmetoden tjänstedesign även kallad service design (palvelumuotoilu på finska).

Ansökan för fortsatt finansiering för projektet lämnades in till undervisnings- och kulturministeriet den 13.12.2013. Målet är att kunna fortsätta det arbete som har gjorts inom DelSam I och II. Inför planeringen för Delsam III hördes de ungas åsikter

om det planerade projektet genom metoden "smiletaggning". På basis av dem samt på basis av diskussionerna med olika samarbetsparter inom projektet har planen för DelSam III för åren 2014 – 2015 ännu mera fokus på förebyggande arbetet.

3.1.2 *Arbetet på den mångprofessionella praxisarenan*

Inom FSKC och Mathilda Wrede-institutet utvecklas den mångprofessionella praxisarenan. Arenan är ett existerande samarbetsnätverk som är en del av Mathilda Wrede-institutet. Det betyder att aktörerna på arenan är kommunerna Raseborg, Kyrkslätt, Esbo, Helsingfors och Borgå, Helsingfors universitet (HU), Yrkeshögskolan Arcada, Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU (SSKH) samt FSKC

Nätverkets uppgift är att stärka det systematiska samarbetet mellan forskning, undervisning och praktik inom det sociala området. Målsättningen är tudelad: (1) högskolorna vill stärka kvaliteten på praktikundervisningen av svenskspråkiga socialarbetare och socionomer och stöda praktikutveckling och -forskning i kommunerna, (2) partnerkommunerna önskar effektivare rekrytering av ny personal och kompetenshöjande stöd i sitt utvecklingsarbete inom det sociala området genom närmare kontakt med undervisning och forskning.

Praxisarenans verksamhet har under verksamhetsåret bestått av bl.a. kommunbesök, praxisseminarier, praktikundervisning och praktikforskning i kommunerna. En praktiklärarutbildning har planerats tillsammans med lärare vid Svenska social- och kommunalhögskolan och Yrkeshögskolan Arcada för våren 2014; utbildningen genomförs utan extern finansiering. Möjliga forum för intern kommunikation inom nätverket utreddes men inga beslut fattades. En egen hemsida på Mathilda Wrede-institutets webbplats planerades. Arbetet för att stärka samarbetsstrukturerna har fortsatt.

En ansökan om finansiering för projektplanen Kraft och välbefinnande genom hållbar kompetens 2014-2015 lämnades in till Arbetarskyddsfonden men svaret var tyvärr negativt. Under årets sista fyra månader var en nätverkskoordinator deltidsanställd (40 %) med projektbidrag från Helsingfors universitet.

Den s.k. staben, bestående av VD för FSKC, professorn i praktikforskning vid HU, universitetsläraren vid SSKH och överläraren vid Arcada samt under hösten även nätverkskoordinatorn, besökte Borgå i maj och Raseborg och Esbo i november. Under hösten besökte nätverkskoordinatorn Esbo, Raseborg, Helsingfors och Borgå. Vid besöken diskuterades praxisverksamheten i kommunerna, praktikundervisningen och den nya projektplanens implementering. I början av september besökte Raseborgsteamet Borgå; besöket gav nya idéer för utvecklingen av arbetsprocesserna i Raseborg.

Under verksamhetsåret ordnades två heldagsseminarier i Helsingfors. - Det 7:e praxisseminariet, Att hitta sin väg in i arbetslivet – hurdant stöd behövs? (se kap 2.3.2.1) om ungdomars stöd in i arbetslivet, ordnades inom ramen för projektet DelSam I 30.1.2013. - Det 8:e praxisseminariet som samtidigt (se kapitel 2.3.2.3) med rubriken Socialarbetares arbetssituation och arbetshälsa hölls 10.10.2013. - Ett eftermiddagsseminarium kring temat Mångprofessionellt arbete ordnades tillsammans med projektet DelSam II 28.10.2013; huvudgäst var professor Elisabeth Willumsen från universitetet i Stavanger.

3.1.3 Verksamhet för familjecenter

FSKC:s engagemang för familjecenter koncentrerades långt på planeringen och genomförandet av "Den tredje nordiska familjecenter konferensen som ordnades i Norge 10-12.6.2013".

Denna tredje nordiska familjecenterkonferensen samlade över 200 aktörer från Norden (Norge, Finland, Sverige, Danmark samt Grönland) och Europa (bl.a. från Belgien, Nederländerna och Slovenien) till den tre dagar långa konferensen som berörde många teman i arbete kring barn och familjer. Plenarföreläsningarna samt parallellsessionerna gav många synvinklar och exempel på nyaste forskning och praktiska erfarenheter, sammanlagt över 50 presentationer. Förutom ett digert dagsprogram hade Konferensarrangörerna, Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Nord) Tromsø universitet, Norge, också ordnat med fint socialt kvällsprogram med tapas, vin och konsert (Oh!) på måndag kväll samt konferensmiddag med musik (Bonbons) på tisdag kväll. Både Oh! och Bonbons bestod av unga lokala artister, maten var mycket god och sällskapet likaså.

Under den första plenarföreläsningen berättade den norska barnombudsmannen Anne Lindboe om sitt arbete samt om betydelsen av att upptäcka, undersöka och rapportera våld mot barn. Arne Holte Professor dr. philos. assisterande direktør Nasjonalt folkehelseinstitutt, Norge, framförde att man trots omfattande program och insatser har misslyckats med att förebygga mentala problem. Han förespråkade bl.a. att istället för att förebygga mentala problem, så borde vi satsa på att maximera det mentala kapitalet och satsa på promotion arbete. Professor Tapio Salonen, Malmö universitet, fakulteten för hälsa och samhälle, Sverige, presenterade hur man med familjepolitik har kunnat minska på barnfattigdom, men att dessa (alltmer minskade insatser) har på senare tid haft en sämre effekt. Anmärkningsvärt är också att andelen av (Sveriges) BNP som går till sociala utgifter är nu på samma nivå som för 30 år sedan. Den första dagens föreläsningar avslutades av Dr. Karin Van Doesum, UiT and Mindfit, The Netherlands, som övertygade publiken om att med tanke på barnets kommande liv är det viktigt att stödja familjer, redan under

graviditeten, ifall föräldrarna har mentala problem. Moderns mentala sjukdom under graviditeten påverkar barnets utveckling på många sätt.

Den andra dagen började med Professor Michel Vandebroek, Department of Social Welfare Studies, Ghent University, Belgium som diskuterade bland annat familjernas mötesplatser (ss familjecenter, familjecafé). Hans budskap var att trots att öppna mötesplatser inte har en specifik målgrupp eller är evidensbaserad, lönar sig dessa för att det ger för barnen bredare erfarenheter samt umgänge med andra barn, för föräldrarna informellt socialt stöd och en sammanhållning för samhället, d.v.s. ett ställe där man kan mötas kring något gemensamt ss småbarn. Professor Willy -Tore Mørch, Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Nord), Tromsø universitet, Norge berättade om arbetet i expertgruppen som arbetat med principerna för barnskydd. Arbetet hade resulterat i att man i Norge gjort en omvändning till att prioritera barnets bästa fram om den biologiska principen när det gäller fostervård och placering av barn. Barnets bästa är enligt Professor Willy -Tore Mørch att leva i en miljö som stöder barnets utveckling. Målsättningen är att minska den tid som barnet lever med dålig omsorg. Andra dagens plenarföreläsningar avslutades med att Kristin Marklund och Petra Kouvonen presenterade nordiska familjecenter som ett sätt att upprätthålla den nordiska välfärdsmodellen. Utgångspunkten för deras presentation var det projekt som de arbetade med på Nordens välfärdscenter.

Tisdag eftermiddag och onsdag förmiddag var vikt för parallellsessioner med olika teman. Som teman på sessionerna var: nordiska familjecenter, barn till föräldrar med mental ohälsa, organisering, utveckling och implementering av service, samverkan, kulturella faktorer, familjestöd, små barn, arbetsmetoder samt interventioner för barn och unga. Den sista plenarföreläsningen var om hur man genom att arbeta i välfungerande team kan öka på effektiviteten och kvaliteten. Professor Michael West, Centre for Performance Led HR, Lancaster University, Stor-Britannien framhävde att detta gäller bara riktigt teamarbete, inte grupper som påstår sig arbeta i team. Ett riktigt team har enligt Michel West en gemensam agenda, en gemensam målsättning, rätta personer med och kontinuerlig utveckling via själv-reflektion och handledning.

3.1.4 Initiativ för ny och fortsatt utvecklingsverksamhet

FSKC tog under året initiativ till flera utvecklingsprojekt. Utöver ansökningarna för DelSam III och praxisarenan sökte FSKC för projektet "DelDIGISam" medel från Svenska Kulturfonden. Projektet strävar efter att med hjälp av media och teknologi att skapa nya former att kommunicera och informera om aktualiteter inom det

sociala området. Projektplanen har vuxit fram inom projektet DelSam – delaktig i samhälle. Huvudmålsättningen är att via de nya verktygen man utvecklar i projektet får svenskspråkiga professionella oberoende av ort en bättre möjlighet att ta del av den nyaste informationen inom det sociala området. Projektet strävar till en tillämpning av Design for all – tänkandet i kontexten av informations- och kommunikationsteknologi. Informationen blir alltså lättillgänglig, dels genom att den tillgänglig på internet via en webbplats, men också lättillgänglig i bemärkelsen att den är lättare att ta till sig, än en 100 sidors rapport. Målsättningen är också att FSKC via projektarbete kan bidra till en mera fungerande interaktion mellan professionella, unga och privata i Svenskfinland.

Från Kunnallisalan kehittämissäätiö ansökte FSKC om medel för forskning kopplat till DelSam –projekthelheten för tiden 2014-2015. Med hjälp av finansieringen var det meningen att FSKC skulle anställa en forskare som undersöker orsakssambanden för kritiska element för att ungdomsgarantin kan förverkligas. Tyvärr fick FSKC inte den här gången ett positivt svar från den tilltänkta finansiären.

FSKC erbjöds också möjlighet att medverka i ITLA:s (Stiftelsen för självständighetsjubileets barnfonds/Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahaston säätiö) forskningsprojektansökan som sändes till Suomen Kulttuurirahasto och Svenska Kulturfonden med rubriken "Vuorovaikutteinen kasvatuskulttuuri kouluyhteisön hyvinvointia rakentamassa". Suomen Kulttuurirahasto beviljade inte medel. Projektet som FSKC hållit aktiv under rubriken "Samverkan och samproduktion i skolan" kunde sålunda förverkligas inom denna projekthelhet.

3.2 Samarbete med KASTE och övriga projekt

FSKC:s engagemang i olika KASTE och övriga projekt har i regel skett genom att erbjuda projektet stöd genom att projektpersonalen ges möjlighet att delta i och konsultera FSKC:s utvecklarnätverk. Därutöver har stödet inneburit en möjlighet för projekt att mot faktura få handledning för projektarbete. Denna möjlighet har använts av två tredje sektorns utvecklingsprojekt. FSKC har också spritt information om och erfarenheter av projektet inom FSKC:s verksamhetsområde och deltagit i vissa av projektens styr- och arbetsgrupper. Många av de projekt som FSKC på detta sätt stött och varit kopplat till avslutades under året.

3.2.1 Äldrecentrum Österbotten II

Projektet Äldrecentrum Österbotten avslutades 31.10.2013, efter att i dryga sex år verkat för utveckling av äldreomsorgen i Österbotten. Äldrecentrum Österbotten etablerades år 2007 efter ett förberedelsearbete i kommunerna inom det s.k. regionutvecklingsprojektet. Sedan 2009 har Äldrecentrum fungerat som ett

delprojekt inom Mellanfinlands Äldre-KASTE. I Äldrecentrum Österbotten 2011 – 2013 deltog kommunerna Kronoby, Larsmo, Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Korsholm, Malax, Korsnäs, Närpes och Kristinestad. Äldrecentrum Österbotten 2011 – 13 har arbetat med de för hela Mellanfinland gemensamma temana 1) Servicekoncept som utgår från individperspektivet och 2) Tjänster som främjar äldres välfärd och hälsa.

Under projekttiden har man inom Äldrecentrum arbetat med dessa teman genom att utveckla hemlika boendemiljöer och kvarboende (dvs. vård till livets slut) på flera serviceboenden i regionen. Inom ramen för detta arbete gjordes även en förfrågan bland anhöriga (77 st.) om deras syn på vårdens kvalitet. I K5-kommunerna har man utvecklat seniorrådgivningstjänster, och vid projektets slut kommer hela tolv rådgivningspunkter att vara verksamma i området. Därtill har man över kommungränserna arbetat i s.k. arbetsverkstäder kring temana välfärdsfrämjande hembesök, äldres psykiska hälsa, anhörigstrategi och RAI-ledarskap. Arbetet har resulterat i olika modeller, processbeskrivningar och verktyg för fortsatt implementering. Som gemensamma nämnare för allt arbete har varit ett resursförstärkande perspektiv och betoning på delaktighet för såväl äldre som anhöriga.

Sammantaget kan sägas att de gemensamma diskussions- och skolningstillfällena har varit uppskattade, att projektet gett kommunerna verktyg för fortsatt utveckling och att projektet även har stött kommunerna i förverkligandet av den nya äldreomsorgslagen –Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre– som trädde i kraft 1.7.2013. Allt material från projektets verksamhet finns tillgängligt på Äldre-KASTE II – projektets webbplats: <http://www.ikakaste.fi/aldrecentrum-2011-2013>. Där finns även information om de övriga delprojekten som ingått i Äldre-KASTE II. Äldre-KASTE II - projektets serie av guider finns även tillgänglig i elektronisk form: <http://ikakaste.fi/ajankohtaista-2/177-opassarja-osahankkeissa-tehdyista-tuotoksista-julkaistu>. I serien hittar man information om bl.a. familjevård, dagverksamhet, servicebedömning och rådgivningstjänster för äldre.

3.2.2 KASTE-Familjeprojektet i Österbotten II

Pohjanmaan PerheKASTE II – KASTE – Familjeprojektet II i Österbotten avslutades likaså 31.10.2013. Ett av delmålen i KASTE familjeprojektet II i Österbotten under åren 2011 -2013 var att utveckla barnfokus vid hjälp och stöd vid skilsmässa. Inom ramen för målsättningen har kommunerna för att förebygga vårdnadstvister och barns illamående i samband med föräldrars separation prövat nya arbetsätt.

I arbetssätten har barnfokus, stärkande av föräldrasamarbete och delaktighet varit centrala element. Arbetssätten som prövats är Föra barnen på tal-samtal och Föra barnen på tal familjeintervention. Därtill har man velat utveckla en modell för en strukturerad samtalsserie, som man valt att kalla samarbetsamtal (en term som används i Sverige för liknande samtal). Samarbetsamtalet är ett barn fokuserat arbetssätt, som riktar sig till föräldrar som håller på att separera, är skilda eller aldrig levt tillsammans och som är oeniga om barnets vårdnad, boende och umgänge eller har samarbetsvårigheter. Samarbetsamtalen består av gemensamma träffar där föräldrarna samtalar med varandra om barnen tillsammans med en samtalsledare. Barnet/barnen deltar tillsammans med sina föräldrar i åtminstone en träff. Till samarbetsamtalen hör även en uppföljningsträff. Målsättningen är att gemensamt hitta former för hur man vill lösa vårdnaden, boendet och umgänget med barnen, hitta former för samarbete kring barnen, samt öka lyhördheten för barnen, deras behov och situation. En guide för samarbetsamtal har utarbetats och i den beskrivs de olika träffarnas innehåll mera ingående. Guiden kan laddas ner från: <http://kasperihanke.fi/materiaalit/viewcategory/25-pohjanmaan-perhekaste>.

Ett annat delmål var att utveckla familjearbetet och öka klienternas delaktighet. För detta utvecklingsmål tillsattes en arbetsgrupp, vars fokus blev familjens delaktighet i utvecklingsarbetet och delaktighet i familjens egen process. Intresset för ämnet ökades också av att det i arbetsgruppen fanns en erfarenhetskunnig. Under föregående KASTE familjeprojekt gjordes en enkätundersökning med familjer som varit delaktiga av familjearbete. Då var majoriteten av de svarande kvinnorna. För att få även andra familjemedlemmars röst hörd, beslöt arbetsgruppen att göra intervjuer, speciellt barnens åsikter skulle vara viktiga att höra. Målet var att hitta 10 familjer som skulle vara villiga att bli intervjuade och här nådde man målet. Från familjerna kom ett klart besked, familjearbetet är viktigt och här behövs mera resurser. Majoriteten av familjerna upplevde att hjälpen kommit för sent och de efterlyste också lågtröskel service. Hela rapporten finns att läsa på http://www.vaasa.fi/Pa_svenska/Social-halsovard/Projekt/KASTE-familjeprojektet_II_i_Osterbotten.

3.2.3 *Det nationella utvecklingsprojektet inom Handikappservice 2010-2013*

Det riksomfattande utvecklingsprojektet för handikappservicen avslutades på hösten 2013. Ett nätverk av kommunikation och gemensamt utvecklande av kunnande och bästa praxis har vidare utbyggts över landskapsgränserna. Under våren 2013 har projektet aktivt arbetat med en övergripande slutrapport som med hjälp av berättelser sammanfattar hur utvecklingsprojektet genomförts och vilka dess resultat och återverkningar har varit.

Publikationen "'Jag känner att jag får vara med' - I riktning mot delaktighet och ett självständigt liv" har sammanfört olika berättelser för att belysa de funktionsnedsatta personernas, anhörigas, samarbetspartnerns och studenternas synpunkter. Publikationen finns både i tryck och på nätet. Gemensamma publikationer och andra projektresultat finns på adressen (www.innokyla.fi -> Vammaispalveluhanke 2010-2013). Handikappserviceprojektet har samarbetat med Institutet för Hälsa och Välfärd för att sprida innoverkstäderna (finska: innopaja) ut i olika delar av Finland. Inom delprojektet Svenskfinland / Kärkulla samkommun har man inom projektet aktivt deltagit i uppgörande av plan för ordnande av boende i Kärkulla samkommun för åren 2012-2020. Det har ordnats träffar med samkommunens medlemskommuner. En träff för att höra anhörigas, brukares, beslutsfattaresh och tredje sektorns aktörers åsikter om boendepplanen har hållits i december, samt ett delaktighetsseminarium i januari kring boendefrågor där social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för Hälsa och Välfärd (THL) var inbjudna. Ett svenskspråkigt boendeseminarium har ordnats i samarbete med THL, Förbundet de Utvecklingsstördas Väl (FDUV), Kommunförbundet och Eskoo i februari.

Individuella boendelösningar har utvecklas inom flera olika arbetsgrupper, dels för att samkommunens strukturer skall stöda individuella lösningar och dels för att innehållet i servicen skall utgå från individuella behov. Olika mätare för att hitta de individuella behoven utvecklas och testas. Brukardelaktighet utvecklas dels genom att stöda brukarrådens påverkningsmöjligheter och arbetssätten inom servicen för att stöda brukardelaktighet på alla nivåer.

3.2.4 ESTER - utjämning av de sociala skillnaderna i hälsa och välfärd i Södra Finland

ESTER var ett projekt som strävade efter att minska de sociala skillnaderna i hälsa och välfärd i Södra Finland. I projektet deltog sammanlagt 12 olika kommuner eller samkommuner. Esbo stad fungerade som administratör. Projektet genomfördes genom fem delområden:

- 1) uppföljningen och rapporteringen av skillnader i hälsa och välfärd hos befolkningen genom undersökningen av verkningar för befolkningen (IVA)
- 2) kompetens i socialarbetet och nätverksbildande inom läkarutbildningen
- 3) unga utslagna
- 4) invandrare
- 5) "Intoa elämään" –helheten för den äldre befolkningen

Projektets slutrapport och utvärdering är möjlig att ladda ner på finska på adressen:
https://www.innokyla.fi/documents/79857/0/ESTER+-hanke+loppu-+ja+arviointiraportti_FINAL.pdf/a925fbc5-8ff5-48d2-94f4-5759e65b42f8

3.2.5 *Från utslagen till delaktig med socialarbetets metoder, S.O.S. – projektet (Syrjäytyneestä osalliseksi sosiaalityön keinoin) i Mellan Finland*

Finansiering för projektet erhöles från KASTE-programmet för perioden 2011-2013 och för ett fortsatt projekt för perioden 2013-2015. Utvecklingsarbete utfördes under tre huvudteman: 1) Aktiverande och rehabiliterande vuxensocialt arbete, 2) Utvecklandet av nya regionala serviceprocesser och hållbara samarbetsstrukturer, 3) Systematisering och utveckling av yrkes- och uppgiftsstrukturen för vuxensocialt arbete. I Österbottens SOS-projekt deltog Vasa, Kust-Österbottens samkommun för social- och primärhälsovård och Jakobstads samarbetsområde samt Korsholms och Vörå kommun.

Inom SOS-projektet i Österbotten utfördes med projekt-kommunerna ett pilotförsök under tiden 12/2012-07/2013. Målgrupper för pilotförsöken var unga som avbrutit sin skolgång (Vasa), flyktingar (K4), unga vuxna (K2/Korsholm), långtidsarbetslösa (K2/Vörå) och marginaliserade (K5). Målsättningen med pilotförsöken var att utveckla aktiverande och rehabiliterande arbetsmetoder för klientarbetet och öka klientens delaktighet i den egna klientprocessen samt få fram hans/hennes egna resurser. Syftet var också att hitta arbetsmetoder som stöder socialarbetarnas arbetsprocesser, samt att lyfta fram nya arbetsmetoder, t ex konsekvenspedagogik, motiverande samtal, spegeln, socialarbetets klassificeringar etc.

3.2.6 *Välmående barn och unga 2013 -2015 (Det nya Familjecenterprojektet i Egentliga Finland)*

Pilotprojektet Samspel i Åboland startade år 2010 inom Västra Finlands Remontti – reform av servicen för barn, unga och barnfamiljer och avslutade under 2013 (se närmare FSKC:s "Vår verksamhet 2012"). Utvecklingsarbetet fortsatte inom ramen för projektet Välmående barn och unga i Egentliga Finland i vilket även Åboland deltar. I det nya projektet fortsätter kommunerna i Åboland arbetet med att utveckla familjecenter Ankaret, bl. a genom att förankra "Vägledande samspel" som värdegrund och utveckla ledarskap. För uppgörandet av projektplanen ansvarade FSKC.

3.2.7 *FASPER projektet*

I Fasper familjemedlingsprojektet analyserades erfarenheterna från medlingspilotförsöken som genomfördes år 2012. Familjemedlarens verktygsback bearbetades. Projektets forskare stödde projektkommunerna i deras arbete med att sätta igång och befästa familjemedlingen som service. Projektet startade en

pilotutbildning för familjemedlare och inledde förhandlingar om befästning av utbildningen.

3.2.8 *Projektet "Kohtaaminen"*

Kohtaaminen" var Rädda barnens projekt som utfördes under åren 2010-2013 och som finansierades av RAY. Målsättningen med projektet var att utveckla och utöka det inhemska adoptionsarbetet mot öppen adoption. FSKC ordande dessutom för projektet en utvärderings workshop. Utvecklingschef Mia Montonen satt med i projektets styrgrupp.

4

Fokusområde 3: Brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete

FSKC har som mål inom detta fokusområde att brukarmedverkan och brukarinflytande säkerställs och förstärks i samtliga utvecklingsarbeten- och former som FSKC deltar i. FSKC ser som sin uppgift att främja att brukarmedverkan finns på ett eller annat sätt med i all utvecklingsverksamhet som FSKC medverkar i. En ny förståelse om brukarnas behov och roll har vuxit fram i och med det utvecklingsarbete som utförts under de senaste åren. Att involvera brukare i serviceproduktionen ökar servicens effektivitet. Samverkan med klienten bör utgå från klientens kunskap om service och klientens förståelse av sin situation som brukare av service.

Under det föregående året inleddes FSKC samarbete med Tankesmedjan Magma om utförande av utredning av läget inom mentalvården på svenska omsattes i praktiken när rapporten "De talar finska över huvudet på mig". Utredningen gjordes utgående från ett klientperspektiv och den bygger på intervjuer och enkäter. Den utmynnade i en rad förslag och rekommendationer som kunde förbättra situationen inom mentalvården på svenska. Slutprodukten, dvs rapporten, lanserades i januari 2013 vid ett större publik tillfälle i Helsingfors.

I övrigt har FSKC:s satsning inom och för fokusområdet utvecklats mot en riktning som inbegriper dels en konkret kontakt med brukarna och dels att verksamheten överlag långt koncentreras till projektverksamheten. Så som ovan beskrivits har FSKC fått tillgång till brukarkontakter via DelSam –projekten i både Nyland och Österbotten. Genom BIKVA-utvärderingarna, framtidsdialogerna och de metodologiska workshoparna samt seminarierna har FSKC fått en god och förtroendefull kontakt till de ungdomar som deltagit i bl.a. ungdomsverkstädernas verksamhet. Inför planeringen av Delsam III involverades ungdomar i planeringsarbetet. Projektarbetarna utarbetade en metod som kallas Smilietagging. Ungdomarna på två verkstäder och ett ungdomsfullmäktige fick ta ställning till teman som projektarbetarna hade förberett. De teman som var mest viktiga för de unga var; yrkesvägledningen, som borde komma tidigare, förebyggande arbete, ungdomarnas möjligheter att delta i planeringen av den egna servicen, vägen in till verkstaden samt verkstädernas samarbete med möjliga arbetsgivare och andra samt att servicen borde finnas tillgänglig där ungdomarna finns. Dessa tankar och åsikter har vi försökt beakta så långt de går, i planeringen av detta DelSam III-projekt.

FSKC har också under året haft mycket stor nytta av det medel som SAMS beviljade för verksamhet under rubriken projekt för utveckling, implementering och spridning av modeller för hur brukarna tas med i utvecklingsarbete. Aktiviteterna har genomförts av FSKC:s personal och delvis inom ramen för DelSam-projekten. Ett konkret slutresultat av detta kommer att vara en forskningsrapport med namnet "Brukarperspektiv som utgångspunkt- Riktlinjer för upplägg och genomförande av utvecklingsprojekt inom FSKC". Rapporten blir klar under år 2014.

5

Fokusområde 4: Utvecklande utvärdering

FSKC har som mål inom detta fokusområde att generera ("coacha") och jobba för att utvecklingsarbetet i Svenskfinland och inom FSKC:s verksamhetsområde där FSKC har inflytande och påverkningsmöjligheter genomförs strategiskt och systematiskt.

I de inledande kapitlen och den allmänna översikten konstaterades att FSKC:s fjärde fokusområde – utvecklande utvärdering långt förverkligas i enlighet med de målsättningar bolaget har och i förhållande till de utvecklingsprojekt som bolaget har kontakt och samarbete med. Därför är diskussionen om fokusområdets status initierad med tanke på innehållet i den nya handlingsplanen för åren 2014-2017.

FSKC större satsning för utvecklande utvärdering blev engagemanget i Arcadas utvärderingsutbildning "Utvärdering för kunskapsbaserad praktik" (se ovan 2.2). DelSam-projekten bjöd på BIKVA-utvärderingar i olika sammanhang och med regional spridning. Ett generellt konstaterande och som ett resultat av utvärderingen är att medverkan i BIKVA-processen upplevdes som en igångsättare av en intern dialogisk utvecklingsprocess. T.ex. personalen vid ungdomsverkstäderna såg det som positivt att också ungdomarna fått framföra sina åsikter och vara delaktiga. De ansåg att man skapat en öppen dialog och en bättre sammanhållning inom sina verksamheter. BIKVA-utvärderingarna fick dessutom synlighet genom FSKC:s presentationer av dem för förtroendevalda och ledningen i projektkommunerna. Under året ordnade FSKC med ytterligare två verksamheter inom fokusområdet. För det första genomfördes en kompetensevaluering i Jakobstadsregionen som resulterade i ett arbetspapper med rubriken "Vi arbetar mångprofessionellt tillsammans med barn och familjen för att nå välbefinnande". Koordineringsgruppen för FamiljeKaste –projektet hade ställt som ett av sina mål att skapa ett dialogiskt förhållningssätt inom barn- och familjeservice i Jakobstadsregionen. För att bearbeta det fortsatta arbetet kring denna målsättning ordnades kompetensevalueringen av FSKC. För det andra ordnades för projektet "Kohtaaminen" en utvärderingsworkshop under ledning av FSKC. Vidare är det av vikt att poängtera att FSKC:s personal involverades i utvärderingsprocessen för Mathilda Wrede-institutet.

6

Ledning, strategiskt arbete och övrig verksamhet

6.1 FSKC:s strategiska arbete 2013

FSKC:s aktivitet för de nationella frågorna om hur social- och hälsovården skall organiseras i framtiden intensifierades. Frågan om reformens slutliga gestaltning nådde sin kulmen i.o.m. att lagförslaget presenteras för omsorgsministern före årsskiftet. FSKC har i samtliga sammanhang poängterat vikten av att en svensk och nationell struktur för de uppgifter som FSKC sköter också i framtiden bör tryggas. FSKC arbetade med reformen i huvudsak på två plan. För de svenska frågorna arbetade bolaget via Folktingets arbetsgrupp och för specifikt det sociala området och kompetenscenterverksamheten via kompetenscenterchefsnätverket. I oktobermånad övertog dessutom FSKC koordineringen av och ordförandeskapet för kompetenscenterchefsnätverket. Kompetenscenterchefsnätverket utvecklade under året ytterligare samarbete med Sosnet-nätverket och speciellt dess ledningsgrupp.

FSKC:s satsning på den egna kärnverksamheten förtydligades och intensifierades. Detta medförde att bolaget producerade flera större och också mindre finansieringsansökningar för ny och egen projekt- och utvecklingsverksamhet. Kontakter till framtida potentiella finansiärer knöts. FSKC etablerade också kontakter till nya samarbetsparter ss. ITLA (Itsenäisyiden juhluvuoden lastenrahaston säätiö). Tillsammans med t.ex. ITLA kan ett nytt utvecklingsamarbete och därmed nya finansieringskällor för verksamheten möjliggöras. Bolaget utvecklade vidare redskapen för sin verksamhet genom att delta i den sk. "Kasvuhone"- utvecklingsprocessen tillsammans med två andra kompetenscenter. Genom processen fick bolagets personal nyttig kunskap om bl.a. produktifiering. Under hösten påbörjades lämpligt en produktifieringsprocess som resulterade i att FSKC kan förmedla föreläsningsspaket som grundar sig på utvecklings- och forskningsverksamhet som bedrivits i bolagets regi eller i nära anslutning till bolagets nätverk. I akt och mening att försöka förtydliga behovet för den egna verksamheten genomförde FSKC också en rad kommunbesök till Österbotten och Åboland. FSKC:s personal och styrelsen inledde under året arbetet med att uppdatera bolagets handlingsplan för åren 2015-2017 och arbetet med bolagets kommunikationsplan fortsatte. Under året var FSKC aktivt med i Vasa stads projekt för utvecklingen av Vasa regionens undervisnings och forskningsklinik inom det sociala området. Bolaget fick i slutet av året möjligheten att avge en offert på uppdraget om ett pilotprojekt för året 2014 för kliniken.

FSKC:s styrelse, som består av 13 medlemmar med personliga suppleanter, har sammankommit fyra gånger under året. Socialdirektör Alice Backström fungerade som ordförande och rektor Henrik Hägglund som vice ordförande för styrelsen. På bolagsstämman kompletterades styrelsen med en ny medlem och två nya ersättare.

6.2 Mathilda Wrede-institutet

Mathilda Wrede-institutets styrelsearbete förtydligades ännu mera och bättre under den nya styrelsens mandat. Styrelsen sammanträdde fyra gånger och valde byråchef Såde Pitkänen från Helsingfors stad till sin ordförande för styrelsens mandatperiod fram till 31.12.2014. Styrelsen och institutets personal arbetade under hela året med att färdigställa institutets strategi. Strategin omspannar en tidsrymd från 2014-2017 jämte taktiska stegmärken för åren 2014 och 2015. Den förslagna strategin tar sats ur en värdegrund som baserar sig på delaktig och jämlikhet, en levande utveckling av den språkliga dimensionen, lokal och global relevans samt etisk hållbarhet. Visionen för institutet formas bl.a. kring vikten av gränsöverskridande verksamhet och samarbetet över språkgränserna. Verksamhetsformerna byggs upp kring forskning, utveckling, innovationer, lärande och nätverkande. Under året påbörjades också en av institutets själv initierad utvärderingsprocess.

En viktig milstolpe i Mathilda Wrede-institutets verksamhet, vid sidan om firandet av 10-årsjubileet (se ovan kapitel 2.3.2.2), var grundandet av institutets egna forskningsserie i samband med och som en del av förberedelserna inför Harry Lunabbas disputation. Lunabbas disputation och publiceringen av hans avhandling är en annan stor milstolpe för institutet. Det uppkom sålunda ett genuint behov att utge publikationer i Mathilda Wrede-institutets namn. Att ge ut avhandlingen som en del av FSKC:s egna publikationsserie var inte optimalt. På inrådan av professor Ilse Julkunen tillsattes också en internationell redaktionskommitté med följande sammansättning: Tapio Salonen, Malmö högskola, Gudny Eydal, University of Iceland, Lars Uggerhøj, Aalborg universitet, Elisabeth Willumsen, Stavanger Universitet, Marjaana Seppänen, Lapplands universitet, Åsa Rosengren, Högskolan Arcada, Helena Blomberg-Kroll, Helsingfors universitet och Ilse Julkunen, Helsingfors universitet

Målsättningen med forskningsserien är också att bidra positivt till institutets profilering och bl.a. institutets nordiska koppling kan också framhåvas på ett nytt sätt.

Den 21 september kommer att stå som ett viktigt datum i Mathilda Wrede-institutets historia. Harry Lunabba, institutets tidigare forskarsocialarbetare, disputerade då för doktorsgraden vid Helsingfors universitet, Statsvetenskapliga fakulteten, Institutionen för socialvetenskaper med sin avhandling med rubriken "När vuxna

möter pojkar i skolan – insyn, inflytande och sociala relationer”. Lunabbas avhandling är den första sk Mathilda Wrede –doktorsavhandlingen. Studien bygger på etnografiska fältstudier som utfördes i två högstadieskolor i Helsingfors 2008 och 2009. I studien presenterar Lunabba en modell för identifikation av olika typer av relationer mellan elever och vuxna i skolan. I avhandlingens förord beskrivs modellen så här: ”modellens utgångspunkt är att vuxna kan utvärdera sina relationer till elever genom att reflektera över tre element som definierar tillståndet i relationer: (1.) Utvärdering av insyn, syftar på i vilken utsträckning den vuxna känner till en individs livskarriär, (2.) utvärdering av inflytande, syftar på i vilken utsträckning den vuxnas initiativ uppmärksammas av en elev och (3.) utvärdering av den emotionella atmosfären, som syftar på hurdan emotionell energi förekommer i det sociala samspelet mellan den vuxna och eleven”. Det att Lunabba hade möjlighet att jobba vid institutet på heltid under period av ca två hade en avgörande betydelse för att avhandlingen kunde färdigställas inom denna tidsrymd. Avhandlingens omsättning till konkret praktiks nytta har redan påbörjats genom att Harry Lunabba kan engageras att föreläsa om sin avhandling.

En annan betydande satsning inom och för institutet och dess intressenter var arbetet på den mångprofessionella praxisarenan. Verksamheterna är beskrivna ovan i kapitel 3.1.2.

Institutets internationella kontakter och engagemang var fortsatt aktiva under året. Professor Ilse Julkunen och Raija Koskinen deltog, på inbjudan av Hong Kong Council of Social Services, i ”Conference on Practice and Research for Social Service Excellence 2013, Hong Kong, 9-16.12.2013”, med en keynote och workshop. Förberedelserna inför ”4th European Conference for Social Work Research” i Free University of Bozen/Bolzano (April 2014) och ”3rd International Conference on Practice Research: Building Bridges Not Pipelines. Promoting Two-Way Traffic between Practice and Research” i New York (2014) påbörjades.

Med tanke på institutets verksamhetsförutsättningar var det glädjande att forskarsocialarbetarna kunde arbeta under hela året och att två nya forskarsocialarbetare kunde väljas för följande år.

Under år 2013 har Pia Eriksson jobbat som forskarsocialarbetare vid Mathilda Wrede-institutet på halvtid (50 %). Hon har fortsatt att forska i adoptionsprocessen, med speciellt fokus på den service som erbjuds blivande adoptivfamiljer före en adoption. Hennes studie baserar sig på både kvalitativt intervjumaterial och kvantitativ surveydata. Ur ett brukarperspektiv granskar hon blivande adoptivföräldrars erfarenheter av såväl service, professionella och praktik inom adoptionsprocessens institutionella kontext. Studien kommer att utgöra en doktorsavhandling i socialt arbete som publiceras i form av artiklar. Under år 2013

har två artiklar färdigställt, varav den ena som handlar om känslor i adoptionsrådgivningen har godkänts för publikation i en bok om adoptionsforskning i Jyväskylä universitets serie Education, Psychology and Social Research. Den andra kommer att publiceras under år 2014. Pia Eriksson har under året presenterat sin forskning för såväl inhemsk som internationell publik bl.a. vid Våra gemensamma barn rf:s forskningsseminarium, Sociology and Social Work i Aalborg, Danmark och 4th International Conference on Adoption Research i Bilbao, Spanien.

Hon har också haft regelbunden kontakt med socialarbetare och andra som jobbar med adoptioner både vid Helsingfors stad och inom adoptionsorganisationer. Vid adoptionsenheten i Helsingfors social- och hälsovårdsverk har hon deltagit i diskussioner om utvecklandet av adoptionsrådgivningen.

Ann-Marie Lindqvist har verkat som forskarsocialarbetare vid Mathilda Wrede-institutet 1.3.2013 - 31.12.2013 i deltid (50 %). Ämnet för hennes doktorsavhandling är medborgarskap hos en grupp vuxna män och kvinnor i dagens Finland. Gemensamt för dem är att de har en funktionsnedsättning i form av utvecklingsstörning och att de är svenskspråkiga. Studien är en beskrivning av vardagsförhållandena för en minoritet inom minoriteten, men berör likväl alla personer som är i behov av stöd och service inom människobehandlande organisationer. Syftet är att beskriva och förklara hur personerna skapar och utövar sitt sociala medborgarskap. Under året har bearbetningen av datamaterial fortsatt och manuskriptet har bearbetats så att den i januari 2014 är klar för granskningsprocessen. Hon har under året presenterat sin forskning vid Nordic Network of Disability Research (NNDR) 30 - 31.5, vid Nordic-Baltic Doctoral Network in Social Work i Riga 12- 16.8, vid Mathilda Wrede Institutets -tillställningar och deltagit som sakkunnig vid personalutbildning vid Kårkulla samkommun. Under året har hon varit medlem i styrgruppen för SAMS (Samarbetsförbundet för funktionshinder r.f) projekt "Samarbete mellan minoriteter inom minoriteten" och påbörjat sitt deltagande i sakkunniggruppen vid Institutet för hälsa och välfärd för den svenskspråkiga handboken för handikapps-service. Hon har förutom sin avhandling påbörjat två artiklar angående praxisarenan och den svenskspråkiga utbildningen för praktikforskning vid Helsingfors Universitet och deltagit i en utvärdering av Rädda Barnens projekt "Kohtaaminen".

Anna Wik och Maria Balk, som Anna Wiks vikarie, var också anställda som forskarsocialarbetare under 2013. (Anna Wik 100 %, Maria Balk 50 %). Syftet med Wiks och Balks undersökning var att utreda hur anställda vid de psykiatriska poliklinikerna i Helsingfors stad upplever och förhåller sig till att involvera familj och vänner i vårdprocessen. Hur ser de på familjens roll i vårdprocessen? Vilka arbetsmodeller använder de sig av och vilka utmaningar stöter de på? Helsingfors

stad har idag fem psykiatriska polikliniker som erbjuder öppenvård, varav polikliniken vid Stengårds sjukhus är avsedd för svenskspråkiga patienter. Målsättningen med studien var samtidigt att kartlägga hur situationen ser ut för en svenskspråkig psykiatrisk patient. Enligt en utredning som genomfördes av tankesmedjan Magma (Pihlajamäki 2013) gällande svenskans ställning i mentalvården är det i praktiken svårt att få psykiatrisk vård på svenska i Finland i allmänhet, men i synnerhet i södra Finland. De forskningsfrågor som närmare utreds var hur olika professionella förhåller sig till arbetssätt som innebär att aktivt ta med anhöriga i vården av patienter och om hur anhöriga anses vara en tillgång i behandlingen av psykiska sjukdomar. Dessa frågor undersöktes genom en vinjettstudie som utfördes i två skeden. Det första skedet av undersökningen genomfördes genom en webbenkät innehållande vinjetter, som beskrev verklighetstroga situationer gällande patienter och deras anhöriga. Webbenkäten delades ut till anställda på tre pilotenheter inom psykiatrin i Helsingfors stad. I det andra skedet uppföljdes webbenkäten av fokusgruppintervjuer, som utfördes i tre team vid psykiatriska polikliniker i Helsingfors stad. Forskningens resultat publiceras under 2014.

6.3 Representation i KASTE- och andra projekts styrgrupper och arbetsgrupper och övriga organ

FSKC och Mathilda Wrede-institutets personal har under året 2013 tagit del av och medverkat i flera nätverk och styrgrupper med strategisk betydelse. Speciellt kännetecknade för år 2013 har varit FSKC engagemang inom kompetenscenternätverket med arbetet för de framtida strukturerna för social- och hälsovård och arbetet med socialvårdagens delar om forskning, undervisning och utveckling.

FSKC och Mathilda Wrede-institutets representation:

- professor Ilse Julkunen medverkade som medlem i Kompetenscenterdelegationen
- VD Torbjörn Stoor medverkade i KASTE:s nationella styrgrupp som ersättare och representant för kompetenscentren,
- utvecklingschef Eini Pihlajamäki medverkade i Västra Finlands KASTE-områdes ledningsgrupp som ersättare,
- utvecklingschef Mia Montonen medverkade som ersättare i ledningsgruppen för KASTE-projektet Ester.
- VD Torbjörn Stoor och utvecklingschef Eini Pihlajamäki medverkade som medlemmar i styrgruppen för projektet Familie-KASTE II i Österbotten,

- VD Torbjörn Stoor medverkade som ersättare i Barnets rösts styrgrupp (KASTE),
- VD Torbjörn Stoor fungerade som medlem styrgruppen för verkställande av den nationella planen för mentalvårds- och missbruksarbete 2009-2015,
- VD Torbjörn Stoor medverkade i kompetenscenter direktörernas nätverk och som ordförande i och koordinator fr.o.m. oktober 2013
- utvecklingschef Mia Montonen medverkade i kompetenscentrens nätverk för allmänna planerare,
- utvecklingschef Mia Montonen medverkade i kompetenscentrens nätverk för barnskyddsarbete,
- utvecklingschef Mia Montonen medverkade i kompetenscentrens nätverk för småbarnsfostran,
- VD Torbjörn Stoor medverkade i den svenska Klaari-styrgruppen (enheten i Helsingfors stad som koordinerar den rusmedelsförebyggande verksamheten),
- VD Torbjörn Stoor medverkade i BoWer:s styrgrupp (Österbottens kluster för välfärdsforskning och kompetens, som främjar och stödjer österbottningarnas välfärd),
- VD Torbjörn Stoor medverkade i den österbottniska utvecklingsgruppen för insamlande av välfärdsdata,
- VD Torbjörn Stoor medverkade i Fasper-projektets delegation,
- utvecklingschef Mia Montonen fungerade som medlem i styrgruppen för Rädde Barnens projekt "KOHTAAMINEN",
- VD Torbjörn Stoor och professor Ilse Julkunen har medverkat i styrgruppen för projektet för etableringen av Vasa regionens undervisnings och forskningsklinik inom det sociala området.
- VD Torbjörn Stoor har medverkat i arbetsgruppen som var tillsatt för den finsk- och svenskspråkiga socialarbetarutbildningen 2011-2013, Vasa
- VD Torbjörn Stoor har medverkat i Finlands Svenska Finlands folktings arbetsgrupp som jobba med strukturreformen och de svenska frågorna

6.4 Den juridiska konsultationen

FSKC har fortsatt att erbjuda kommunerna juridisk konsultering via sin webbplats och genom professor Eva Gottberg från Åbo universitet. Den juridiska konsultationen gäller utlåtanden och råd om vilka normer som skall tillämpas i

enskilda frågor. Förhandlingar om en effektivare publicering av svaren för konsultationerna har förts. Konsultationstjänsten i juridiska frågor har anlitats regelbundet med sammanlagt 35 kontakter under år 2013.

6.5 Resurser

FSKC hade under år 2013 totalt 9 anställda (3,91 årsverken). Vd:n, byråsekreteraren och utvecklingscheferna har varit anställda tillsvidare. Den övriga personalen har varit anställd med tidsbundna kontrakt. Dessutom har Helsingfors stad och Helsingfors universitet och Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU och Arcada ställt personal till Mathilda Wrede-institutets förfogande.

Personal

VD Torbjörn Stoor Utvecklingschef

Eini Pihlajamäki, deltid

Utvecklingschef Mia Montonen, deltid

Byrå- och projektsekreterare Gerd Strandberg-Andersson, deltid

Projektkoordinator (Nyland) Raija Koskinen, deltid, Projektet DelSam II

Projektkoordinator (Österbotten) Ann Backman deltid, Projektet DelSam II

Projektkoordinator Johanna Björkenheim, deltid, Projektet DelSam I

Sakkunnig Eivor Söderström, deltid, Projektet DelSam I

Praxiskoordinator Johanna Björkenheim, deltid, Praxisarenan

Utbildningsplanerare Ulf Ahrenberg, samarbetsavtal med SSKH vid HU, deltid

Mathilda Wrede-institutet

Forskarsozialarbetare Pia Eriksson, deltid

Forskarsozialarbetare Ann-Marie Lindqvist

Forskarsozialarbetare Anna Wik, deltid

Forskarsozialarbetare Maria Balk, deltid

Personal anställd av Helsingfors universitet:

Professor i praktikforskning i socialt arbete, Ilse Julkunen, Samhällspolitiska institutionen vid HU, deltid

Universitetslärare Matilda Wrede-Jäntti, Samhällspolitiska institutionen vid HU, deltid

Universitetslektor Katarina Fagerström, Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU, deltid

Utbildningsplanerare Ulf Ahrenberg, Svenska social- och kommunalhögskolan vid HU, deltid

Personal anställd av Arcada

Överlärare Åsa Rosengren

Utvecklare i Österbotten (anställda av kommuner)

Projektledare Jessica Fagerström, Äldrecentrum Österbotten

Projektarbetare Britt-Helen Tuomela-Holti, KASTE-Familjeprojektet i Österbotten II

Projektarbetare Pamela Antila, KASTE-Familjeprojektet i Österbotten II

Utvecklare i Åboland (anställd av kommun)

Projektkoordinator Helena Smirnoff, Välmående barn och unga 2013 -2015

Utvecklare för KASTE Utvecklingsprojekt inom Handikappservice 2010-2013

Utvecklingsplanerare Susanne Tuure

Personal anställd av Finlands Forum för Medling

Vaula Haavisto, FASPER-projektet

Marina Bergman-Pyykkönen, FASPER-projektet

6.6 Publikationsverksamhet

Under året har FSKC medverkat i och publicerat på FSKC:s webbplats följande publikationer, rapporter och arbetspapper:

Arbetspapper:

Montonen Mia:

Utredning över invandrares möjligheter att arbeta inom dagvård och äldre omsorg
FSKC Arbetspapper 1/2013

Pihlajamäki Eini & Montonen Mia: "Vi arbetar mångprofessionellt tillsammans med barnen och familjen för att nå välbefinnande" -rapport över arbetet under en kompetensevaluering i Jakobstadsregionen 3.-4.9.2013 FSKC Arbetspapper 2/2013

Lindqvist Ann-Marie & Montonen Mia: Kooste Kohtaminen-hankeen arviointityöpajasta FSKC Arbetspapper 3/2013

FSKC Rapporter

Björkenheim Johanna, Montonen Mia, Söderström Eivor & Österlund-Holmqvist Eivor: Projekt rapport DelSam I, 2012-2013 FSKC Rapporter 1/2013

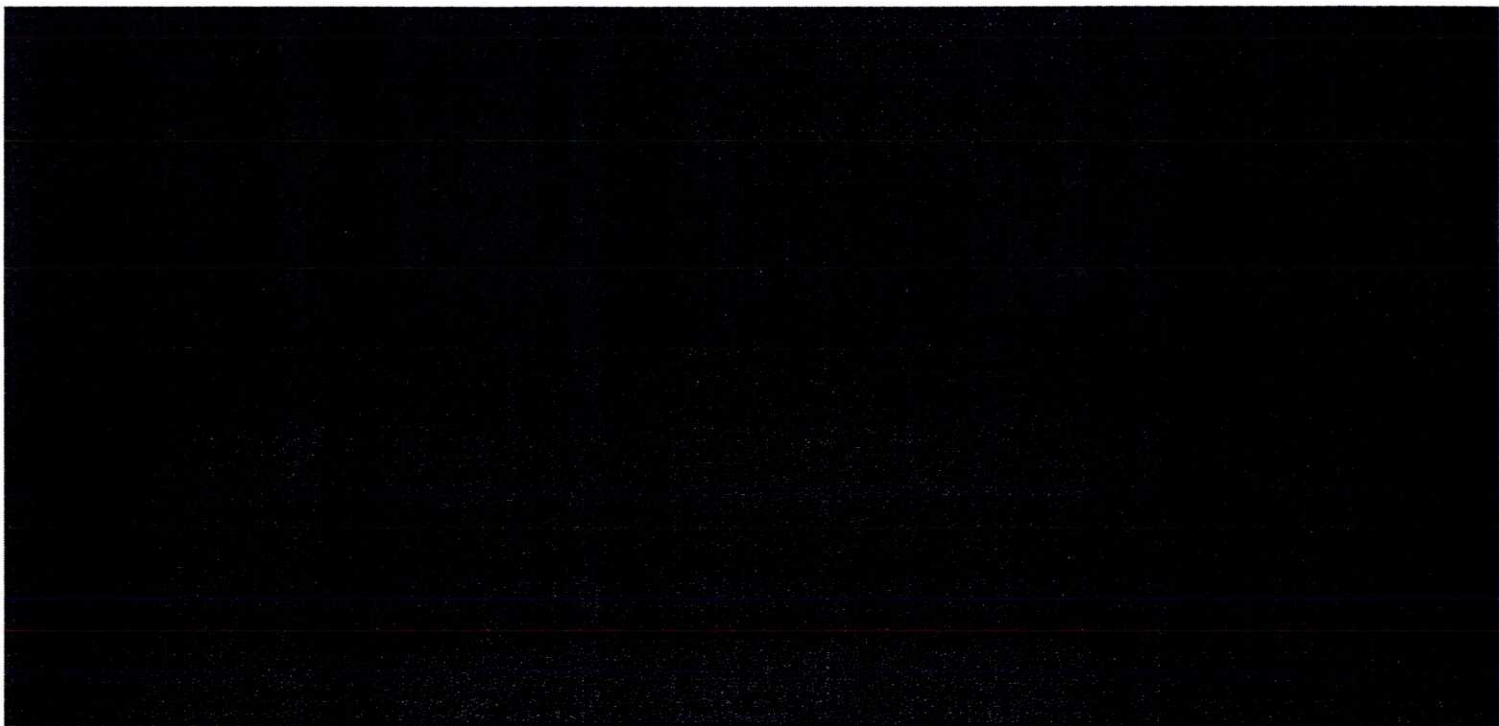
Montonen Mia (red.): Möten på vägen – orientering i sociala landskap
FSKC Rapporter 2/2013

Eriksson Pia K: Finlandssvenskarnas uppfattningar om hemkommunens social- och hälsovårdsservice FSKC Rapport 3/2013

Mathilda Wrede-institutets forskningsserie:

Lunabba Harry: När vuxna möter pojkar i skolan – insyn, inflytande och sociala relationer Mathilda Wrede-institutets forskningsserie 1/2013

AB DET FINLANDSSVENSKA KOMPETENSCENTRET
INOM DET SOCIALA OMRÅDET – FSKC
PB 166, 00121 Helsingfors
Georgsgatan 18, 00120 Helsingfors
www.fskc.fi